

310393

వ త్రి ది న ము వ క టి ం వ (బ డు ను.

Vol. 9.

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ ఆగస్టు నెల 28-వ తేది సోమవారము

No. 124

సంపుటము ౯

శుంకుటివామసంవత్సరము, భాద్రపదమాస శుద్ధ పక్ష ౬

సంచిక ౧౨౪

అమృతం జనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

చక్కని కబ్బితో సహా సీసా గాకి అణాలు గల మాత్రమే.

అమృతంజనము తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బాపును.

పార్శ్వపు నొప్పుల వారదోలును పోట్లపోగొట్టును.

అమృతంజనము అమృతశబ్దమాదిని గల మాయమందు గాదు.

నకలుమందులవలన మోసము గలుగును.

పంచభాష చీటిని చూచి కొనిన మోసము గలుగదు.

వనమూలికలచే తయారుచేయబడు మంచినందు.

గొప్పగొప్పవారిచే వేనకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొంది

యున్నది. వేనకువేలు నికరము.

అమృతంజనమును విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతంజనము డిపో { 109, ప్రేరి కోట్లు, ఫోర్టు - బొంబాయి.
7, తంబు శెట్టి పేట్, మదరాసు.

శివకవచము, కవ్వపడువారికిది యొక గొప్ప ప్రసాదము

గొప్ప వైద్యులచే గలుగు వాఘలు, భవనమము, శ్రమశక్తి ముల కృధాదుగులు, ప్రేమాతిశయములందు ఆశాభం
ము, కనోచిహారములు, వ్యాధులు మొదలగునవి పటాపంచలై పారిపోవునట్లు చేయుటమందు ప్రసిద్ధిచెందిన ఈతాయిత్రుడు
సమాప్తమైనదిగా ఈ ప్రపంచమునందులేదు. అమృతము అమృతముగా మారుచును. ఒక వారముకోజాలలో అన్నియు
తప్పక ఉండునను బాధకులు వ్యత్యాసములేక వ్రాయబడిన ఒకసారి అర్థరయించి చూడవలెను.

తెండి 1-కి ధర రూ 3, అష్టభాతు రూ 5.

Pundit S Jyotirvid,

Astrologer, 7/A Star Lane

P.O.

Calcutta

త్వరికముడు.

వెల సులభము.

ఫల మధికము.

శ్రీ ఆంజనేయ వైద్యశాలవారి సుప్రసిద్ధ ఔషధములు

శ్రీ జిల్లాబోర్డువారి బహుమానము పొందుచున్నది

129 రకముల ఔషధములున్నవి

(91) బోధకాలు సంహరించి: ఎంతకాలమునుండియున్న శ్రీవక్రకోశమునైన వారముకోజాలలో గుణము కనబరచి.
కాళ్లుకుంటులు, నీరు హరించుటయొక్క పరిణా సాధనములు సహా స్వస్థులై కమలములవలె ప్రకాశించును.

15 రో. రు 4-8-0 వారమునకు రు 2-8-0.

(40) విభిల వ్యాధిలకు తేలిక కంఠోపాయము. చిట్టకంటి, పల్లిక, బగ్గెలొనగు సవాయిలున్ను, కీళ్లనొప్పులు, నల్లని పొడలు.
మూలవ్యాధి, పొండుపు, సవామేహములు, మేహములు, మేహక్రమములు, కుక్కపిత్తము మొదలు అన్ని వ్యాధులకు వారము
కోజాలలో నివారణకేసి టలము, కరీరకాంతి, రక్తకృద్ధి, వీర్యస్థంబు కలిగించును ఇచ్చాపత్తం.

వెల రో. రు 8-0-0, 15 రో. రు 3-4-0.

(90) సర్వవిధ శిశుకోగంజీవిలేద్యము. తిల్లింబినపత్తి, తెలుపు, ఎరుపు, నలుపు లోనగు యేరంగు శిశువైనను, మూత్ర
ము స్వల్పముగాగని, బొట్టుబొట్టుగాని పడుట, యీ గుణములన్నియు తగ్గి రక్తపుష్టి చేయును. 3 పూటలలో గుణము
కనిపించును. ఇచ్చాపత్తం.

డబ్బీ రు 1-4-0.

(48) మహాప్రసాదీరసము (అను అష్టాదశ కుప్పుకోగంజీవిలేద్య) వెల రో. 5-0-0. 15 రో. 2-12-0. సవామేహ
ములు, పొడలు, మచ్చలు, కాళ్లు, చేతివేళ్లు, పెదవులు, ముక్కు, నీరైరాలు బావై ఎర్రబారి సవా తిమ్మెరలుగా మండుట,
మేహనీరు, అంగిర్రణములు వగైరాలుకు పరమాపథము.

(27) శ్రీరామాస్త్రయోగము వెల రో. రు 8-0-0, 15 రో. రు 4-0-0 కపములు, క్యాసకాము, దగ్గు, కాయు,
ఉబ్బసము, మెం॥ శేష్వ్యాధులకు బ్రహ్మస్త్రము, 3 పూటలలో షమును హరించి వెలకోజాలలో పూర్తి నివారణ వియ్యను.

గోపాలపురం, కొత్తపేటపొట్టు.

కె. వి. ఆచారి,

K. V. Achari

అయ్యకృత యూనానీ డాక్టరు.

Ayurveda unani Doctor.

(గోదావరిజిల్లా)

వెల సులభము.

ఫల మధికము.

ఏలూరులో గొప్ప మేడ లాటరీ

మాటూరి బ్రహ్మన్న గారి

కుమార్లు సర్వేశం తాలూకు మేడ.

రూ 16,500 లకు లాటరీ

చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ 3,300 చీట్లు

ఆహ్వానం!

కృష్ణాజిల్లా, ఏలూరు కెడ్రలవారిలో ముగిసినది
నెం 148 రు కలిగియుంటిన్ని నెం డెంకములు గలిగి
కాశేడను అడ్డాల బీరువాల ఫిట్టింగున్న, ఫలము సహా లాటరీ
మూలముగా ఒకరయించుచున్నాను. 1922 క సంవత్సరము ఫిక్స
రీ 10 క తేదినంచి చీట్లు ఒకరయించుచున్నాను. చీట్లు పూర్తి
యగుచున్నవి. లాటరీ చీట్లు నూతన పూర్తియై నెంకు
లాటరీ కలికే తేది పత్రికలలో ప్రచురవరచి యేలూరుకొత్త
యలో ఖగానా మనుష్యుల యెంతు లాటరీచేయబడును.
గనుక ప్రతివారును వారి వారి యభ్యుత్సాహ నిర్ణయించుకొనుట
కిది మంచిరకము. త్వరపడుడు. తరుణము మించిపోయి
తరువాత పశ్చాత్తాపపడిన బాధనుకలు. లాటరీ చీటి ఒకటికి
రూ 5 ల మాత్రమే. ఇంకా పూర్వమయిన తిరిగిట్లున్న, వివి
యలన్న కోరువారు మా యేలూరుకొత్తల గాని నేరుగా కాక
వాసిగాని కొలునుకోవలయును. ఈ చీట్లవల్ల వనాలు అయ్యె
సాము కృష్ణాజిల్లా యేలూరు కెడ్రల్ కో ఆవరణిపు వ్యాస
జిల్లా నుంచును.

2. ప్రతిగామమునందును మంచి యేలంట్లు కాను
యెను. నుంచి కమిషను ఇయ్యబడును. వివరములు కోరువారు
య్యాకింది సంతకముచేసినవారికి (వాసిగాని, స్వయముగా కచ్చి
గాని తెలుసుకొనవచ్చును. (189)

“చీట్లు కావలసినవారు, తరు ఆద్రస్సును స్పష్టముగ
వ్రాయుచు చీటి 1-కి రు 5 ల చొప్పున నడి ఆర్డరు చేసిన
యెడల, అందిన నెంకు చీట్లు టపాలో పంపించబడును.”

ఏలూరు } మాటూరి సర్వేశం,
కృష్ణాజిల్లా. }
1-7-1922. } మేడ వాక్కువారుడు

మలయచందనము

గనేరియా అను యికోగమునకు మకారము
పథ్యము లేదు. ఏచికారీతో ము తేను.
ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు
విధముల కె X రో X ము ను మూడు
పూటలలో మున్ను. శ్రీల కునుకు
వ్యాధులకు కూడ ఇది రాశోషధము,
(1251) డబ్బీ 1 కి రు 2-4-0
కారిపానము. సవాయికి సీసా 1-0-0, సారస్వతారిపము
బుద్ధి హెచ్చించును సీసా 1-0-0, అరవిందాపము పిల్ల
లకు దివ్యామృతము సీసా 1-0-0, ఉకిరాసము రక్త పిత్తి
మునకు సీసా 1-0-0, భృంగములక తెలము తెలంబులక
సీసా 1 0-0, విశేషవటి మృతకోక విశేషమగును, 0-8-0
గన్ని సాతలైరని రుమా 1-0-0, బడవానకటి పరిణామ
కాలకు 0-8-0.
గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం(గోదావరిజిల్లా.)

గృహవిక్రయము

కృష్ణాజిల్లా ఏలూరు సత్య సారా
యణపురములో కాలువయొద్దను
నున్న కేటు దాను శ్రీరాములు
పంతులు గారి మేడయున్నా,
పుమారు దానిని చుట్టియున్న
అయిదువేల చతురపుగజములుగల
తోటయున్నా విక్రయించబడు
ను. కావలసినవారు -

(1) ఏలూరులో స్థిడరు [251]

దాను గోవిందరావుగారికిగాని,

(2) బెజవాడలో

దాను కేశవరావుగారికి గాని,

వాసి తప్పిల్లు తెలుసుకొనవచ్చును.

గృహ నిర్మాణము 109

శ్రీరామ, గుంటూరు, హైదరాబాదు, గో
దావరి, విశాఖపట్టణము, గంగులము జిల్లాల
వాటికి, హెచ్చరిక.

మా స్వంత పరిశ్రమలవలన గంగానదునందు, పైను
తెప్పించుచే చతురగా ప్రకటన, శ్రీరామము
కమ్మలు, మాలములు, రత్నములుండు చిల్లరగానున్న
వర్తకులకు బోధ భవనము విక్రయించుచున్నాము.
చెన్నైపట్టణం కట్టకంపె మా కట్టు కట్టక, రెండు
రాష్ట్రము మాదా కట్టకను నుండును, కావలసినవారు,
ఇట్లు ప్రాయశః.

అ. సుబ్బారాయుడు కంపెనివారికి,
శ్రీరామ కలపరత్నము, కాకినాడ.

కట్టలా? కత్తులా?

రెండును కట్టలలో చిత్రముగా నిమగ్నబడ్డ కత్తులు.
ప్రతిదినము మదలు ఖర్చు. (8785)

ఒకటి తెప్పించి చూచిన దానినిబట్టి మాకే తెలియ గలదు.
నెల 5-8-0 మొదలు 25-0-0 వరకు గలవు.

ఇంకను తక్కువ భరణి గాని, ఎక్కువభరణి గాని కావలసిన
మొదల తయారుచేయించి పంపాలము. పోస్టల్ టికెట్ గావచ్చు.
భారతవత్సభవనము - బెజవాడ.

ఆతంకని గ్రహబేషధాలయం

స్థాపితము 1881 సం॥

ఈ బేషధాలయపు ప్రసిద్ధి జెందిన
ఆ తంకని గ్రహ మాత్ర లు

వీటిని సేవించి మోపించిన ఆనేకులు పలుమారు
విదేశక కోతులయ్యారు. గాన ప్రతిఫలము మీకు
కూడను పొందవలెను అనుట చూకోరిక - ప్రస్తుతం.
శిష్యాలు ఖర్చులు కూడను కోరిక పంపబడు
మామూక్కులచేతలకు గాన దీనిచేసివాయుడు.

ఆతంగని గ్రహబేషధాలయం
(219) 26 బ్రాడ్వే, మదరాసుకు వ్రాసిడి.

క్షయవ్యాధి

ల శునవ్రయోగము

అయు శ్వేదవైద్య, కందుకూరి వేంకట
సుబ్బారావుగారు

కడదా దేశమునందు "కైమెంటు" అనునందు వెల్లుల్లి
నుండి మానెదవీసి యందుగల సహించరానివాసనను, ఉష్ణగణ
మును తగ్గించి, క్షయవ్యాధులయందు బ్రయోగించుచు, వనేక
వైద్యవిద్యులులచే వివిధదేశములయందు ప్రయోగపడెయి
చుం బరిశోధించి దాని యమోఘప్రభావముం దెలిపిగాని
అంతర బహిఃకేముల నెరిపజేయుటను క్షయరోగముల మొద
లంట నాకము సేయుటను నింతటి ఓషధి మహయుండు లే
దని యనేకుల యభిప్రాయములం జేసిని మూడు వేలవైద్య
నుండి తెలిసిని క్రొత్తవిషయము నిప్పుడు కనుగొంటి నని మా
ర్షించుచు బాహ్యకృత్యబుండుచే ప్రోత్సహము లందుచున్నా
డు, రాసి మూలికా పరిశోధనము ప్రారంభించినది. 1912
సంవత్సరములోగలది. వెల్లుల్లి ప్రభావ మనేక వేల వత్సములకు
లూక్ష్మమే, శున వృద్ధియు యెత్తెగి, తన్మహాగుణగణావళి, నా,
బ్రయోగవివరము, నుష్ణగుణశతనము మున్నగు విషయముల
వివరించుచుం దను యశార పరిశోధనావధానముల కర్మకీరిం
చిరి. కావున నాయు శ్వేద గ్రంథకర్తలకు, కైమెంటుగారి పరి
శోధనమున సవినయములు గొనబడవచ్చును, లకున ప్ర
భావమును బునస్సరింపఁ జేసినందులకుఁ బూజించెదమివారు.

శ్లో॥ లకునో భృశతీష్ణోష్ణః కటుపాక రసస్పటిః స్పృహ్యో
కేశ్యో గురువృష్యస్యస్తి స్థోరోచన దీపనః కిలాస కృష్ణగల్పా
గ్నో మేహక్రమి కఫానిలాన్ । సహిష్ణు పింస శ్వాసకాపాకౌ
హరిత్యపిత్తకృత్ ॥ అని వాఙ్మటుచే వచింపబడిన గుణము
లూ హృదయహితము, కుక్రవృద్ధి, రుచిపంధానము, అగ్నిదీపన
ము, క్రిమిరోగ కఫహరతీకర శ్వాస కాహరకృత్యము నుండుటం
జట్టియే యయ్యది క్షయమును హరింపఁగలదనుట సుస్పష్టము.
భగవంతునిభుండువున "ప్రవాణి శోభ కేమనం జ్యోవాద వివా
శనం" బని కూడ నుండుటచే శోషజ్వరము, శోషావద్రవ గ్ర
హణి శోఫలు, హరింపఁబడుం గావునఁ బైన కేషించిన శోష
లక్షణము లెల్లను కేమింపఁగలవు. మఱియు నిలఁగము చికిత్సల
కుమము క్రమగుఁడుగాక, రసాయనముగాఁ గూడ సుషయం క్రం
బని "సాక్షాదమృతకంఠూతే రాక్షసి స్స సాహసం" బను
వాఙ్మటాచార్యవాక్యమున నిర్వచింపబడినది. అంతయు కాక
రసాయనశక్తేష మని కూడ వాకొనబడినది. ఇంతవరకుఁ బోసే
ల? ప్రత్యేకముం లోక మొదలందు ప్రతికాకమునును లకుప్రయో
గముండుటయే యేకకృత్యగుణంబులకు దార్పణము. మనదేశ
లోల కల్లరకు లకుపభక్షియము దినకృత్యముగాఁ బరిణమించినది.
ఒకానొక పురాణగాథనుబట్టి భూసురులలో గణనీయులు మా
త్రము నివర్తించిన నివర్తించున గాక! శాస్త్రగ్రహములలో చిల్లల
కు వెల్లుల్లిగడ్డల గాల్చి తినిపించు నాచారము తిలుచు గా గవ్వ
ట్టుచున్నది. కఫరోషమును హరించుటలో నమోఘప్రభావము
గలది.

ఈమధ్యనే గృహయంత్రముచే లకునగ్రంథుండిసి మేక
పాలలోఁ గలిపి కొండఱకుఁ గలిపిఁగలిపి కొండఱకు, మిగడ
లోఁగలిపి కొండఱకుఁ బ్రయోగించితిమి; కానశ్వాసములయం
తిత్యాశ్చర్యకర నుగుణంబులం బ్రసాదించినది. క్రిమిజమ్మిక్రోగ
ములను జక్కగ నడచినది. లకునగ్రంథును గృహయంత్రము
చేసేకాక, అక్కయంత్రముచేగూడ దీయవచ్చును. రోగబలా
నుగుణంబుల నిర్ణయము మొదలు పలముఁజును ప్రమాణమును
నిర్ణయించుకొనవచ్చును. ఉష్ణవీర్యవభావము జూపించుచో
ప్రమాణమును దగ్గించి మూడు నాలుగు సార్లు (ప్రయోగింపక
తెను. కాకమాంసాది పదనములలో ముఖ్యముగా వెల్లుల్లిం జేర్చిం
చుట యత్కికి మిగుల హితంబు. ఎవ్విధముచేనైనను లకున
ప్రయోగము క్షయరోగహంబని నిశ్చయింతును.

లోకమున వెల్లుల్లిగూర్చి యొకదురభిప్రాయము వ్యా
పించినది. పుస్త్రమును హరించునని జనసామాన్యమున కంతకును
భయమే. బ్రహ్మచారులు లకుమును భక్షించిన గామోద్దీపన
ము గలవార లకుదురను నుద్దేశ్యములోఁ జెదవారలే యీ విధ
ధాభిప్రాయమును విస్తరింప జేసిరిని కలంపదగును. (వ్యాఘాడీక)

దిమద్రాసు అందు సదరన్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

నోటిసు (266-A)

బిల్లు రాకపోకలందు మార్పులు

1922 సం॥ 10 నెల 10 రు. మొదటి తారీఖు
నుండి ఆగ్నేయదిక్కు (సౌత్ ఈస్టు) లైనుమీదుగా
సోపుబిల్లు రాకపోకలందు ఈ దిగువ తెలుపబ
కొన్ని మార్పులు చేయబడును.

1. ఈ దిగువ తెలుపబడిన బిల్లు. రద్దుచేయ
బడును:

వాలాజా రోడ్డునుండి రాత్రి 8 గం-40 నిమి
షములకు బయలుదేరి, ట్రాణిపేటకు 8 గం-59
నిమిషములకు చేరునట్టి 151 రు మిక్సెడ్ బండి.

రాణిపేటనుండి రాత్రి 10 గం 20-నిమిషము
లకు బయలుదేరి వాలాజా రోడ్డుకు 10 గం-39 నిమి
షములకు చేరునట్టి నెం 150 రు మిక్సెడ్ బండి.

2. ప్రస్తుతము సోపుచున్న బిల్లు రాకపోకల
కాలనిర్ణయములందు ఈ దిగువ తెలుపబడిన మా
ర్పులు చేయబడును.

నెం 3 రు మెట్టుపాళయం మొయిలు మద్రాసు
నుండి సాయంత్రము 6 గం-40 నిమిషములకు బదులు
6 గం-35 నిమిషములకే బయలుదేరి జోలాపేట
ప్రస్తుతప్రకారమే రాత్రి 11 గం-47 నిమిషములకు
చేరును.

నెం 15 రు బెంగుళూరు వ్యాసంజరు బండి
మద్రాసునుండి ఉదయం గం 7-10 నిమిషములకు
బదులు 6 గం-50 నిమిషములకే బయలుదేరి బెంగు
ళూరునట్టి ప్రస్తుతప్రకారమే సాయంత్రము 7 గం-
45 నిమిషములకు చేరును. ఈ బండి కొరటూరు,
అంబత్తూరు, పట్టాభిరామ్, సెవ్వాపేట రోడ్డు స్టేషను
లందు ఆగుదు.

నెం 17 రు కాట్వాడి వ్యాసంజరు బండి మద్రాసు
నుండి సాయంత్రము 5 గం-50 నిమిషములకు బదు
లు 5 గం-45 నిమిషములకు. బయలుదేరి కాట్వాడి
రాత్రి 9 గంటలకు బదులు 9 గం-5 నిమిషములకు
చేరును.

నెం 18 రు కాట్వాడి వ్యాసంజరు బండి కా
ట్వాడినుండి ఉదయం 6 గం-40 ని షములకు
బదులు 6 గం-30 నిమిషములకే యలుదేరి
నల్లపాడు ప్రస్తుత ప్రకారమే ఉదయం 9 గం-45
నిమిషములకు చేరును.

నెం 20 రు బెంగుళూరు వ్యాసంజరు బిల్లు
ప్రస్తుతప్రకారమే బెంగుళూరు సిటీనుండి సాయం
త్రము 5 గం-15 నిమిషములకు బయలుదేరి, మద్రా
సు మరుసటి ఉదయం 6 గంటలకు బదులు 8 గం-20
నిమిషములకు చేరును. ఈ బండి అన్ని స్టేషనులలో
ఆగును.

నెం 47 రు లోకోల్ బండి మద్రాసునుండి
సాయంత్రము 5 గం-27 నిమిషములకు బదులు
5 గం-55 నిమిషములకు బయలుదేరి తిరువళ్ళూరు
రాత్రి 6 గం-43 నిమిషములకు బదులు 7 గం-15
నిమిషములకు చేరును.

దౌర్జన్య రాహిత్యము విజయ ప్రదము కాదా?

దౌర్జన్య రాహిత్యమున విజయము గాంచుట సాధ్యమాయని పలువురు నిరాకరణాభిమానులు నయితము సంత యించుచున్నారు. "అది సాధ్యమగునెడల పూర్వము మహా భారత యుద్ధమునకును రామరవణాధిప యుద్ధమునకును నవ సరమే యుండలే! దౌర్జన్యరాహిత్యము వలననే కార్య సాధ్యమగునపుడు ధర్మరాజులు, శ్రీ రామరాజులు ననేక బంధుమిత్రుల జీవనములను బలిగారు దారుణయుద్ధము లకు గడంగలే! కావున నెప్పటికైన నిరాకరణోద్యమము దౌర్జన్యసహితము కాకూడదు. అట్లు కానినాడు మనకు విజయము చేకూరుటే యసంభవమని మనలో కొందఱు చెప్పు తున్నారు. కాని చక్కగా నాలోచించి చూచినయెడల నది సరియగు నభిప్రాయము కాదని తెలకమాను.

దౌర్జన్యము కేవలము శత్రువుల శరీరములనే నాశనము చేయగలదు. కాని వారి శత్రుత్వమును నాశనము చేయజాలదు. మేగా శత్రుభావతరంగములను వ్యర్థులయందు తరతరములకును విడుదల వ్యాపింప జేయుచుండును. మనవ్యూల శరీరముల జోలికి జోవక మనస్సులలోనే పోరాడి శత్రుత్వములను తరంగముల నణచివై యిరుపడుటవారిని పూతాత్ములు జేయగల మహద్భక్తికే దౌర్జన్యరాహిత్య యుద్ధమునందు కలదు. ప్రకృతికట్టములకు విరుద్ధముగా మనమో మన పూర్వ లోనముకు కొనుటవలన నేతాత్మత్వముగనో తరతరములకు నో మనకు శత్రువులు కలుగుచున్నార. కాని భగవద్భక్తి నను సరించి వర్తింపవారి కెప్పుడును శత్రువులుండరు. బీదలకు తిండిలేకుండజేసి ధనకు లభారథనమును కూడిచెట్టి దుర్జన్యములు చేయుచుండుటే వీరి దోషభయమునకును వారి జొంటికిని మూలకారణము. భగవంతుడు మనకు సహాత్ముడనుమాట మఱచి మనపూర్వ లితర ప్రాణులనుండి కీడు శంకించుటయు స్వప్రాణరక్షణార్థము వారిని నిర్దయాత్ములై సహరించుచుండుటయునే ప్రారబంధువులకును మనకును జాతివైర మేర్పడుటకు కారణభూతము. కాంతా కనకాభోగములమీది మోహము మిక్కిలిమై మనము భగవద్భక్తిలను మఱచుటే మనకు పరులమీది శత్రుభావ ముత్పన్నమగుటకు ముఖ్యకారణము. అట్లు కానియెడల మానవులందఱక ప్రాణికోటు లన్నిటియందును సదాభిమాను మిత్రత్వమును వెలపించి ప్రపంచ మానంద మయ్యగ నే యుండియుండును. మనము తిప్పపనులచేసి భగవంతునియెడల నవరాధులమై సర్వవ్యాపకముల నాదయామ యుండుండు నమ్మక లేక యనేక కష్టములకు లోనగుచు న్నాము. ఆ కష్టములనుండి విడిపడుట యెట్లునదే మన ప్రస్తుతి సమస్య. దానికొరకే మనమిప్పుడు గావించుచున్న దౌర్జన్య రాహిత్య సహజనిరాకరణమును శాంతియుద్ధము.

ఈ మన శాంతియుద్ధమునకు ఫలము వ్యక్తి గ్యరాజ్యమే కానిండు. రాజకీయ స్వరాజ్యమే కానిండు. ఆధ్యాత్మిక స్వరాజ్యమే కానిండు. చుట్టేదేని కానిండు. ఫలము కల్గించు నతిదు భగవంతుడు. ప్రయత్నమునేయుటే మనవంతు. భరత భండవాసులకును మన మందరము పాపములకును పాప రత్నమునండి బునుటవడి పవిత్రవంతుల మగుటే మనవ్య స్థానము. ఆగమ్య స్థానము చేరువఱకును మనమిరుల మానుమాటలకు మోహింపక బెడరింపుటకు భయపడక. భగవంతుని కటూక్షణము వ్యక్తికి మాత్రమే నమ్మి యెన్ని కష్టములైన ను హించి బ్రహ్మచార్య కర్తవ్య నూర్చింపగలెను.

మనవలె దెవ్వరితో యుద్ధము చేయుచున్నాము మనకు శత్రువులని? ఇంగ్లేయులా అధికారాభిమానులగు దేశీయులా? ఎవరునుకారు. మన పాపరత్నమే మనకు శత్రువు మనలో పెక్కుమంది పాశ్చాత్య వాగవికట దాసులమై వ్యక్తికిని మఱచిపోయి సోమరుల గురుకులన సాంగ్లేయుల కీదే శిమున నాశ్రయము దొరుకుటయు వారు మనవై ప్రభుత్వము జేయవలసి వచ్చుటయు మనముమీసాలవై తే నలవంట లోతొలికపు తుచ్చ సుఖములకాశించి కాశ్యోకసుఖప్రదంబులగు సత్య ప్రతంబును నాత్మబలంబును గోల్పోయి నానాటికి పాపరత్నమున పడిపోవుచుండుటయు తెలిసింపుచున్నది. మనలో కొందరు దలంపుటాంగ్లేయుల నీదేశమునుండి తరిమివైచుట కులనగాని యమెరికనులు జర్మనులు మొదలగువారు మనదేశము నకు రాలేవండ నడ్డగించుటకు దిగి సాయుధులమును సంపాదించుటవలనగాని మనము కుఖమందు మనకు కట్టిభయ. పాశ్చాత్యవాగవికటయే యసంతుష్టికిని సదాభివృద్ధిని మనవారికిని పునాదియనియు నందుముఖ్యముగా మనదేశమునకును మనవారికిని నది కేవల ముఖదనకారియనియు తెన్నగా గుర్తొగి కతవ్రయుత్తములు చేసి మన మెప్పుడు దానినుండి విడిపడుదుమో యప్పుడే మనలోక లీడరును. అట్లు మనకే లీడరుని సాధనార్థమగు దౌర్జన్యరాహిత్య సహజనిరాకరణోద్యమమే మనపాలిటికల్ప మృతము.

రామాయణమహాభారత యుద్ధములకు మూలమగునాటి పరిస్థితులకును ఈ శాంతియుద్ధమునకు మనలను పురికొల్పుచున్న మనప్రస్తుత పరిస్థితులకును చాలవ్యత్యాసమున్నది అధ్యము వృద్ధిపొంది నజ్జుల కనకారము గల్గుచున్న దాస్యతీ తొలగించి దిర్ఘకాలము చేయబట్టె భగవాను డీలోకమున నవ తరించుచుండి సగతా! దేశరథక వేరాజుకాములో పాలక పాలితులై ధర్మకర్తవ్య చే. అప్పుడు బ్రాహ్మణుల లోకులు ను కొందఱు త్రిత్రయమును సంసారసౌఖ్యములను వ్యజించి యాశ్రమవాసులు చేయుచు సాత్వికాహము నైకానుభవం కలనుల్గి మిగిలినవారవత్తరయై నిరాడంబర జీవనము చేయు యుండెడివారు. అదిగాంచి యాకాలపు ప్రజలై రథక సుపద కన్న నిత్యసంతృప్తియే సౌఖ్యజీవనమునకు ముఖ్యము సత్యము ను గ్రహించి భగవద్భక్తుల లోనుగాక భగవద్భక్తులై యుండెడి వారు. ఇక్కాలపును లోకులవలె నిరాడంబర జీవన మనిక భయమందెడివాగుకారు. అందుచేతనే నీతారామలక్ష్మణులరణ్య వాసుల కేకటకు సంతోషపూర్వకముగా గడంపుట సంభవమయినను. ఆశ్రమములందు తిప్పవచ్చుచేసి కొనుచు నిరాడంబర జీవనము చేయు మనుల నరణ్యములందలి రాక్షసులు నిస్సారణముగా నానాభాషలు వెట్టి తిప్పివచ్చుచు చేచుదొడగగా యాభాషలనుండి తప్పించుములకు ప్రీతిసేయుటకొరకే శ్రీరాము డవతరించెను. మనజనపదనము, నీతాపవారణము నొసర్చి యధ్యక్షులై తత్కల వితులగు రాకజాది రాక్షసులకును, సాత్వికాహులై రామభక్తిచే నాత్మబలము సంపాదించియున్న వానరసమూహమునకును నతడు యుద్ధము ప్రవర్తింపజేసి, దుష్టులగు రాక్షసులను పరమార్థించి మిగిలిన విభీషణాదిరాక్షసులు సద్భావులై మెలకనట్లుజేసెను. ఈసందర్భమున రాక్షసులు మనులను ద్వేషించిబాధించిరి. అయితే మనులు రాక్షసులను తిరిగి ద్వేషింపలేదు. శపింపలేదు. "మారు తపో క్షుము కలుగకుండ జేయు" మని మాత్రమే భగవంతుని ప్రార్థించిరి ఆర్జునశరణ్యుడగు భగవానుడు పశుబలగర్వితుడగు వానరరాక్షసులలో గుఱ్ఱులగు పెక్కుమందిని మడిచుతేసి మిగిలినవారి దుష్కార్యములనుండి తొలగిపట్టు జేసెను. అట్లుగాక మనులు తమ తపోవిష్ణు కారులను ద్వేషించి శపించుచుచ్చిన యెడల వారు క్రమక్రమముగా తమ తపశ్శక్తిని గోల్పోయి యుందురు. క్రోధమును వెరిగి వారితో యుద్ధములు చేయవలసి వచ్చును. తపస్సుచేసికొని ముక్తిగాంచదగు కాలమెంతో దుర్వి నియోగవడియుండును. ఇంతకును పశుబలసాధనమున దేమాశ్రయము విశ్వాసులేక కేవల మాత్మబలమే నమ్ముకొని యుండు నజ్జులకు కొకప్పుడును పశుబలగర్వితుల వలన పరాజయము కలుగవంతుట భగవద్భక్తులనువలది నిర్వివాదాంశము.

ఇక భారతయుద్ధమో యందురా? కడచిన యెహోహాను హస్తగామయందలి యోధులపలనే కారకపాండవ యోధులెవరికట్టునకు వార తామధిక బలపాపకంపముల మనిగర్విం చుటచేత వారెంతో కృషిచల్లి సమకూర్చుకొన్న మారణాయుధములకు బలియగునట్లు భగవానుడగు శ్రీకృష్ణ దేవుపక్షము లకును యుద్ధము కల్పించి; "ప్రకృతి విరుద్ధముగా నిభయోన భగములకు బానిసలగుటను" పుని లోకమునకు వెల్లడించినాడు. మనముమాడ మారణాయుధాదిసాధనములందు శ్రమింబులమై లలంతుమై గర్వింపియున్న యెడల నప్పుడు యుద్ధముచేసి యంతకంట క్రోధములు వెంచుకొనుటయు కృణ భాగములతో నే జలించుటయు భగవద్భక్తియే యుండును మనకేవల దట్టిగ్యమును క్రోధమును నెంతమాత్రములేవు. ఇట్లువిషయాలగు నీపాశ్చాత్యవాగవికటయను నీమారణాయుధాదిసాధనములను నుఖ్యపదములను భారత యుద్ధమునాశ్రయము చేదు. భగవంతుడే మనకు దిక్కు తనంత్రే యెన్నికష్టములు గల్గించినను నతని నియంత్రేనూ ద్వేషింపక నయమున నెంత లాలనచేసియు, బెదిరించియు చెప్పినను విష్ణు భక్తిని మానక తనతరము వారి నందరిని తన సాధుశిలుముచేతు, సహృద్ధన ప్రసన్నులైనను, సత్సేవలనను రాక్షసుత్వమునుండి మరలించి పూతాత్మలజేసిన ప్రహ్లాదునివంటి పుణ్యశిలుడై దేశ భక్తి తత్పరడగు గాంధీయహాత్ముని నిరాకరణతత్వమే మనము త్రికరణ కుదిగా నవలంబించి మన దేశజులందరము తరింతుము. వార కలుగును భరించి సాత్వికాహులై పదునాలుగువత్సరము లరణ్యమున నిరాడంబరజీవనము చేయాలిగ నారామలక్ష్మణుల కార్య డిక్షయు తండ్రీచే నెన్ని శిక్షలుపొందినను విష్ణుభక్తిని వీడనొల్లని ప్రహ్లాదుని యోగిమియు పట్టువలయు మనయందు మూర్తిభవించెన పరజేతీయులెల్లరు మన మహోద్యమమును పొగడి మనయందు స్నేహవాత్సల్యములు జాపునట్లు వర్తితము గాంధీయహాత్ముడవతరించినది మన కీ సత్కలసిద్ధి గూర్చుటకే యను సత్యము గుర్తించుము. ఖద్దరు శత్రుధాయమై, సాత్వికాహులమై, నిరాడంబరజీవులమై మనకోర్కె తీరునంతరవన మహా శిక్షతో వర్తింతుము. అప్పుడు భగవంతునిదయకు పాత్రులమగుదుము. మనకు జయము గలుగుట నిస్సంశయ మగును.

మునుంబు నరసింహాచార్యులు

కావలెను

రాడిశత్రు మునిపాలిటికి చేరిన మధ్యమతరగతి పాత కాలకు డి. ఏ. ఎల్. టి. కరీతుల్లా చేరిన ఒక యువకుడు ప్రధానోపాధ్యాయ పదవికి 1-10-22 తేది నుండికావలెను. జీతము నెల 15 రు 70-2-90 లు చొప్పున యియ్యబడును. యోగ్యతాపత్రముతో నహా దరఖాస్తును 15-9-22 లోపుగ ఈదిగువ ప్రాణు చేసిన అక్కిసరుగారికి పంపుకొనవలెను.

తాడిశత్రు } ఎం. పి. రంగప్ప
16-9-22 } చేర్చుక

జ్యోతిష భాస్వి జలతరంగమును సంగీతవై

ప్రపంచము నందెల్లరకును సంగీతముయొక్క విలువ తెలిసియె యున్నదిగా! ఈనూతనపు వాయిద్యమును జలతరంగము జలనే చెండు పుల్లచే వాయింపగా చెప్పల తి మనోహరముగను యంపుగను యుండును మరి యు ఈవాద్యము నందలి శిశేష మెద్దియగునని డ్రెండు తియ్యని నాద

మలను పరికింపవచ్చును. శ్రీలు, పురుషులు విడ్డలెల్లరు దీని ను పయోగించవచ్చును. ముఖ్యముగా కట్టవాండ్ర కిది అకర్షణ వాయిద్యముగా నుండును. గంగీతపాతక మహాకయాలారా! ఈ మంచి శిశేషమును యేమరకుడు. ఈవాద్యమును వెంటనే కొని మీ కవణముల నాగానముచే నీవి నిర్భరానందమును పొందుడు. దీని నెల మిగుల శేక 2 రూపాయలే కలయెనాదు తక్షణము. యొకింది విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

విటలా అండు కంపెనీ ప్రావైటరుగార్లకు, యస్. యి. సంపత్తు వెట్టిగారు, 90 ఆచారప్పకోవీధి, (282) సామలూర్ పేట, చెన్నపురి, మద్రాస్.

జ్యోతిష రహస్యము

ప్రపంచము దెల్లెడలను మిక్కిలి భ్యాతిగాంచి యనేక యోగ్యతాపత్రములను, సర్టిఫికేటును పొందిన ప్రాఫెసరు ప్రకాశ్ కేశరావుగారిచే రచియింపబడినది.

ఈ పుస్తక మెల్లవారికిని బోధపడునట్లుగా చక్కని తెనుగులో వ్రాయబడినది. ఈ పుస్తకము చదివిన ప్రతివారు యితరులసహాయము లేకుండ తమంతటతా నే జ్యోతిషులగుదురు. ఇట్టిపుస్తకము ముందెన్నడును ప్రచురింపబడలేదు. ఈ పుస్తకములో ననేక జ్యోతిషరహస్యములు, అనుభవ యోగములు జ్యోతిషాంకితమగు తెలియనట్టి మాంశములు కలవు. ఒక్కసారి చూచిన వైని వ్రాసిన సంతులు నిజమని మీకే తెలియను. ఒకప్రతి నెల రూ 2-8-0 లు దిగువ చిరునామాకు ప్రయవలయును. కళింగ జ్యోతిషనిలయము నోడకరం, వికాఖపట్నంజిల్లా.

ఉంగరములు

వివాహసమయములందు, వాటకములందు, ఇతర కుభ కార్యములందు బహుమతినిచ్చుటకు, స్వంత ఉపయోగమునకు తగిన మొదటిరకం బంగారు ఉంగరములు, పువ్వరాగములుచేర్చి కట్టుబడిన ఉంగరములు, క్లావర్, ఆర్డర్, నీలు, పాము, మున్నగురకములలో గలవు. ఇవిగాక అన్నిరకముల బంగారు, వెండి, కలలు తయారుచేయుచు అవ్యక్తమునకు సిద్ధముగానున్నది తృప్తికరముగా లేదన్న వాపను తీసికొని నైక మిచ్చెదము.

లక్ష్మీ జ్యాలలరీ కంపెనీ, 191) 18/283, నైనాబాదు, మద్రాసు.

ముఖ్య గవనింపు (2842)

యోగ్యతాపత్రములు

(1) నేను 5 సంవత్సరములనుండి విడుదలి తీయవ్యాధిచే బాధపడుచుంటిని. కొన్ని వేళలో ప్రాణముకూడ విసికిపోయినది. కాశిపట్టణములో నుండు, 'దుర్గా మెడికల్ హాల్' వారిచ్చిన సైమల్ ఆస్ట్రోక్యూట్ అను దివ్యోపధమును నేవించుట చేతనే నేను ఇప్పుడు సదవ వ్యాధితే సౌఖ్యముగా నున్నాను. డెంగురూరు } ఆర్. ఎన్. చెట్టి
4-8-20 }

దిమద్రాసు అందు సదరన్ మరాటా

రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇ. గ్లాండులో ఇంకా కొన్ని రైలు చేయబడినది)

నోటిసు (266-B)

బండ్ల రాకపోకలందు మార్పులు

1922 సెప్టెంబరు నెల మొదటి తారీఖు నుండి పూర్వోక్త రైలుకు (నార్త వెస్ట్ లైను) మీదుగా పోవు బండ్ల రాకపోకలందు ఈ దిగువ తెలుపబడిన కొద్దిమార్పులు చేయబడును.

1. దిగువ తెలుపబడిన బండ్ల రద్దు చేయబడును.

రేణిగుంట నుండి రాత్రి 12 గం-50 నిమిషములకు బయలుదేరి రైచూరు మరునాటి సాయంత్రం 6 గం-20 నిమిషములకు చేరునట్టి నెం 37 రు ప్యాసంజరు బండి.

రైచూరు నుండి పులు 10 గం-25 నిమిషములకు బయలుదేరి రేణిగుంట రాత్రి 12 గం-44 నిమిషములకు చేరునట్టి నెంబరు 38 రు ప్యాసంజరు బండి.

2. ఈ దిగువ తెలుపబడిన బండ్లు కొత్తగా యేర్పాటు చేయబడును.

నెం 13 రు పార్సల్ ఎక్స్ ప్రెస్సు 3 వ తరగతి బండి ఆర్కోణము నుండి ఉదయం 7 గంటలకు బయలుదేరి మరునాటి ఉదయము 7 గం - 15 నిమిషములకు రైచూరు చేరును.

నెం 35 రు మిక్సెడ్ బండి నందలూరు నుండి ఉదయం 5 గం - 25 నిమిషములకు బయలుదేరి గుత్తి సాయంత్రము 4 - గం 35 నిమిషములకు చేరును.

నెం 47 రు మిక్సెడ్ బండి గుత్తి నుండి ఉదయము 7 గం-55 నిమిషములకు బయలుదేరి రైచూరు సాయంత్రం 6 గం 20 నిమిషములకు చేరును.

నెం 36 మిక్సెడు బండి గుత్తి నుండి పులు 10 గంటలకు బయలుదేరి నందలూరు రాత్రి 8 గం - 45 నిమిషములకు చేరును.

నెం 48 రు మిక్సెడు బండి రైచూరు నుండి ఉదయము 8 గం-10 నిమిషములకు బయలుదేరి గుత్తి సాయంత్రము 5 గం-10 నిమిషములకు చేరును.

నెం 14 రు పార్సలు ఎక్స్ ప్రెస్సు 3 వ తరగతి బండి రైచూరు నుండి మధ్యాహ్నం 1 గం-30 నిమిషములకు బయలుదేరి ఆర్కోణం మరునాడు మధ్యాహ్నము 11 గం 45 నిమిషములకు చేరును.

3. ప్రస్తుతము పోవుచున్న బండ్ల రాకపోకల కాలనిర్ణయములందు ఈ దిగువ తెలుపబడిన కొద్ది మార్పులు చేయబడును.

నెం 5,6 రుల బొంబాయి మొలుబండ్లలో మధ్య మధ్య ప్రేషనుల వద్ద నుండు వేళలు కూడ నూరును.

నెం 21 రు బొంబాయి ప్యాస్ ప్యాసంజరు బండి మద్రాసు నుండి ఉదయము 7 గంటలకు బయలు 7 గం- 15 నిమిషములకు బయలుదేరి రైచూరు రాత్రి 12 గం- 30 నిమిషములకు బయలు 12 గం- 40 నిమిషములకు చేరును.

ఈ బండి కొరటూరు, అంబత్తూరు, పట్టాభిరామ్, సెన్వాపేట రోడ్డు, కడంబత్తూరు, మణూరు, మోసూరు, పోన్ బడి, వేపగుంట, బంటిమిట్ట, సిద్ధవటము, కృష్ణాపురం, గంగయ్యపల్లి, ఎట్టుగుడిపాడు, కాలమల్ల, మంగపట్నం, రేగాడిపల్లి, వంగనూరు, జూటూరు, జక్కలచెఱుపు మొదలగు ప్రేషనుల వద్ద ఆగదు.

అనంతపురం 144 నెక్స్ట్ నోటిసు

ఈనెల 23 తేదీ గురువారము పురముం ౧౧ గంటలకు శ్రీయుత కృష్ణా దేశభక్తా గ్రంథాలయము ముద్రసిద్ధ బాలీయ మారులకు కీర్తన కేసరి యాను విజయంకితులు నగు జయరామా చార్యుగారు విచ్చేసిరి. ఆరోజు సాయంత్రం స్వదేశీయ వస్త్రా గారము ముంగిట హరికథా కాలక్షేపము జరుపునట్లు చాటింపించింతనే యిక్కడి పోలీసులందు గొప్పకలహరము ప్రారంభమయినది. కాని ఆ త్రికి యెట్లో హరికథా కాలక్షేపము నిరాటంకముగాను జరపదముగాను జరిగిపోయెను. శ్రీ కీర్తన కేసరిగారు తమ సహజముగ వాగ్ధోరణితో హరికథా రూపమున అసహాయాద్యుల మూలత్వమును సామాన్య ప్రజలకు సహితము సుబోధకమగునట్లు కన్నడమున నులభ్యతైలిన బోధించిరి. హరికథాంతమునందు కావ్యాంతరమాలచే యెక్కువగాని నుచుటకు వీలులేదనియు మరునాటినిను మాత్రం ఒక కాలక్షేపము జరిపి వెళ్లవలసియుండునని భాగవతార్ గారు తెలిపింతనే ప్రజలందరు వారి నామకృతమున యింకోక సారి గొల్లలులకు యువ్విళ్లు రాదుమందిరి. కాని పోలీసువారు మాత్రం కడుజాగ్రత్త వహించి 24 వ తేదీ సాయంత్రం 4 గంటలకు లగడకి కీర్తన కే. ఆనందస్వలచారికి 144 వ నెక్స్ట్ క్రింద శ్రీయుథము నందించిరి. అంతటితో గంత్వ ప్రిపాంధక 6 గంటల గురికి అచార్యులవారి అచ్చట కి రప్పించుటకు కారణభూతులను స్వదేశీయ వస్త్రాగారాధిపులను శ్రీయుత నంకం కాడిరావుగారికి కూడ అదే నెక్స్ట్ క్రింద మరొక శ్రీయుథము నందించిరి. ఇంతిలో ఎట్టొ మంపింతలను గొప్ప కలహము ప్రారంభమై రాత్రి 9 గంటలకు సరికి ప్రజలు యెప్పటికంటె స్వదేశీయ వస్త్రాగారముకడ వ్వి గుడి ప్యోల్ రాసాముతో చేరిరి. కాని హరికథా కాలక్షేపము జరుపుటకు వీలులేదనియు ప్రజలందరు నిలతాహుడవండు నట్లుగా స్థానిక కార్యకర్తలను కార్యదర్శులను అసహాయాద్యుల ప్రచారకులను నగు శ్రీయుత బాలూరు పద్మనాభదాసుగారు వారినిందరిని గాంధీ చావు నందు సమావేశ పరచి ఒక గుంటకాలము పోలీసుల యుత్తర్వులను సమీక్ష్యుగా ఖండించుచు ఇద్దరు ధారణాస్వేదన మార్చుచు, ప్రభుత్వము వారి నిష్పంధవిధానమును గూర్చు ముచ్చటించి పన్యాసము యొక్క ఆస్థానిములయందు ఉత్సాహాకములను భావ గర్భితములు నగు కొన్ని పద్యముల చదివి విడిచిరి. అదై కీర్తన కేసరిగారు తమి కాలగము ఆదేశానుసారము ధికరించి యువగ్రామినులకు వీలులేదనియు ఒక్కొక్కరును ఇద్దరును తప్పక ధరించవలెనని ప్రార్థించుచు విడిచిరి. అంతటితో జయజయధ్యాసములతో సభ ముగిసెను. అచార్యులవారు అదే రాత్రికి బల్లారికి పయనమైపోయిరి. వారియాగమనము నిరుండుచున్న యిగ్రామమందు కొంత యత్సాహజనక మైండుకు అచార్యులవారి కెంతయు కృతజ్ఞులము.

అనంతపురం ౨౧-౮-౨౨ విలేఖకుడు.

నెం 22 రు బొంబాయి ప్యాస్ ప్యాసంజరు బండి ప్రస్తుత ప్రకారమే రైచూరు నుండి అరుణోదయము 4 గం- 25 నిమిషములకు బయలుదేరి మద్రాసు రాత్రి 9 గంటలకు బయలు 9 గం - 10 నిమిషములకు చేరును.

ఈ బండి జక్కలచెఱుపు, జూటూరు, వంగనూరు, రేగాడిపల్లి, మంగపట్నము, కాలమల్ల, ఎట్టుగుడిపాడు, గంగాయిపల్లి, కృష్ణాపురము, బంటిమిట్ట, అనంతరాజుపేట, సెట్టిగుంట, మామండూరు, పూడి, తడుకు, వేపగుంట, పోన్ బడి, సెన్వాపేట రోడ్డు, పట్టాభిరామ్, అంబత్తూరు, కొరటూరు, మొదలగు ప్రేషనుల వద్ద ఆగదు.

నెం 37 రు ప్యాసంజరు బండి ప్రస్తుత ప్రకారమే మద్రాసు నుండి సాయంత్రము 6 గం-45 నిమిషములకు బయలుదేరి రేణిగుంట రాత్రి 11 గంటలు 35 నిమిషములకు చేరి అచ్చటనే ఆగిపోవును.

నెం 38 రు ప్యాసంజరు బండి రేణిగుంట నుండి ఉదయము 6 గం - 50 నిమిషములకు బయలుదేరి మద్రాసు ఉదయము 11 గం - 45 నిమిషములకు చేరును.

హిందీ ప్రచార శ మము

రాజమహేంద్రవరము

మద్రాసు ప్రాంతమున హిందీ ప్రచారము చేయుటకు మద్రాసు ప్రాంతమున అలహాబాదు పంపి నాచే మద్రాసు ప్రాంతమున హిందీ ప్రచారము కయించు నుండిరి. ప్రస్తుతము కార్యాలయమున తగినంత సామగ్రి లేనందున ఆంధ్రులకు మార్పును ఆంధ్ర భాషయన పాఠశాల స్వేచ్ఛించి అందు ఆరుమాసములు శిక్ష నిచ్చుటకు నిశ్చయించిరి. ఇందుకు ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కార్యకర్తల సంఘము వారు మేమురూపాయిల విరాళ మొసంగియుండిరి.

అధనముతో పదు నెనగుండు విద్యార్థులకు ఒక్కొక్కరికి నెల 1-కి పది నాలుగూ ప్యముల వేతన మొసంగి శిక్ష నిచ్చిరి. యీ పాఠశాల రాజమహేంద్రవరములో మ. రా. శ్రీ గున్నె శర్మ రావుగారిచే ఉచితముగా నీయబడిన భవనమున 1-11-21 తేదీ మొదలు 39-4-22 వ తేదీ వరకు నిరూప కముగా పండిత హృషీకేశ కర్మగారి ఆధ్యాపక క్రియ కింద జరిగినది. ఏప్రిలు మాసాంతమున, ఆంధ్ర హిందీ సాహిత్య కమిటీ సమన్విత విభజింపబడిన మద్రాసు హిందీ సాహిత్య సమితి నకు కేజర గారు పండిత హరిహరశర్మగారు యీ పాఠశాలను సెల్వెంబరు వరకు ఉంచవలసినదని వ్రాసిరి. కాని విద్యార్థులు వేసవి నెల వల గోరినందున మే 1 వ తేదీ మొదలు జూలై వరకునే పాఠశాల మూయటకు మాత్రమే అంగీకరించి యుండిరి కాని సంతముగా ఓసివేయుట కంగీకరించినట్లు వ్రాసి యుండలేదు.

విద్యార్థులు నెలవలకు యింటికి వెళ్లి తిరిగి సరయైన కాలమున పాఠశాలకు చేరిరి. 2-3 జూలై తారీఖున ఆంధ్ర హిందీ సాహిత్య సమితి నకు మే నేడయగా గారు శ్రీ యుత రాంధోరగారు కలకత్తా మొలుబులో దిగి ఆశ్రమము ఏప్రిలు నెలతోనే ముగిసెననియు, తిరిగి పాఠశాల తెరచిన సంగతి తమకు తెలియదనియు నెలవిచ్చి, యిటుమందు పాఠశాల ఉంచుట అసంభవమనియు చెప్పి ఆవారమునకు మాత్రము నెగిరు గిర చొప్పున యిప్పించిరి.

విద్యార్థులు అనవసరముగా వెట్టిన రైలు ఖర్చులకు పరి తిపించుచు యిండ్ల కేగిరి. ఇండ్ల కేగు పద్ధతు మమ్ములను ప్రచార కులగా పంపబడి కొరరిగాని, సెల్వెంబరు నెలలో పరిక్షయగు ననియు అందు తీర్పులేన వారిని మాత్రము పంపెద మనియు శ్రీయుత రాంధోరగారు నడిచిరి.

ఏప్రిలు నెలలో ముగిసిన పాదములను అందు నెలల యనంతరము పరిక్ష వెట్టుట అయంకరని యెల్లదను ఎరిగిన విషయమే.

ఇది యిట్లుండ తమ శిష్యులను రాజమహేంద్రవరము లో ఉంచుచున్న విద్యార్థులలో నొకరిని శ్రీ భట్టారం వెంకట నుబ్బయ్యగారిని పంపిపరివారకర్మగారిద్వారా పిలిపించి నెలాయ మునిశితలో ప్రాసూలునందు ప్రచారకునిగా నియోగించిరి. నెల 1 కి రు 25-0-0 ఇరువదియైదు రూపాయిల నిప్పించు చున్నట్లు నుబ్బయ్యగారు హిందీ విద్యార్థి యగు పువ్వుల భగవన్నారాయణగారికి రెండు పుత్రికములు వ్రాసిరి.

గడివాడ పంచాంగులగు యంగూల శివస్వామి శ్రీ గారి తమ్ములు రాజమూర్తి గారిని గడివాడలో ప్రచారకునిగా నియమించి శివస్వామి శ్రీ గారిని పాపరూప పంపిట్లు తెలియుచున్నది.

విద్యార్థులు శ్రీయుత రాంధోరగారికి రిజిష్టరు నోటి ను నియ్యగా మే నేడయగారు మీకు యింతలో జరిగిన పరిక్ష గాక, సెల్వెంబరులో మరయొక పరిక్ష వెట్టబడునని నెలవిచ్చిరి. అందులకు విద్యార్థులు వెంటనే మాకు పరిక్ష వెట్టుడని కోరగా ప్రస్తుతము పరిక్ష వెట్టుటకు వీలులేదనియు, సెల్వెంబరు నెలలో నింక కొందరు స్వయముగా చదివినవారు పరిక్షకు కచ్చెద రనియు వ్రాసియుండిరి.

ఇది శేవలము అసంపూర్ణము ఏలయన పరిక్షంబందు ప్రం చుడిన గ్రంథములు కలిపి మైనవి. కావున వానిని గురుశిక్ష లేనిట్లు దుర్లభము. అందు కులశీరామాయణము ప్రజ భావయందున్నది. ప్రజభాష తెలిసికొనుట చాలకష్టము. పరిక్ష జరుగునని జూలై 11 వ తేదీని ప్రచురించి యుండిరి.

మాడునెలలో నైపునకముల గురుశిక్ష లేక చదివి కృతార్థులగుదురను ధైర్యముండగా కొన్ని దినములు యితర ప్రచారకుల యొద్ద చదివి ఆట నెలలు పాఠశాలయందు నియమ పూర్వకముగా చదివినవారు పుత్రికలు కాకుండురా?

ఏప్రిల్ నెలలోనే ముగించిన యీ పుస్తకములలో అయిదు నెలలు గడచిన తరువాత పరిక్ష వెట్టుట చూడ వింతగ యున్నది. 1 పాఠశాలముగిసిన అయిదు నెలలకు పరిక్ష వెట్టుట, 2 మిగత విద్యార్థులతో పాటు చదివిన రామమూర్తి, నుబ్బయ్య గారికు యొక్కొక్కచే ఇరువదియైదురూపయముల వేతనమిచ్చి ప్రచారము చేయించుట. 3 ఇతరులను పరిక్ష కానిదే ప్రచార కులుగా పంపవలెను, యీ మూడు సంగతులును సరిగా నా లోచించిన వింతను గొల్పును.

తమిళ ప్రాంతములకు తమిళవారై న పండిత హరిహర శర్మగారు మే నేడ మొలు చేయుచున్నట్లే ఆంధ్రులకును ఆంధ్రులలో యొకరిని నియోగించుట మంచిదని తలపడుచున్నాము. (ఒకరు.)

చెన్న పురి బజారుధరలు

ఆగస్టు 23-న తేదీ సోమవారము.

(1) ధాన్యములు

దనియాలు	బా 1-కి XX 18	మొదట 20 కలకు	
లియ్యము	బస్తాలు	మొదట.	వరకు.
కుసుమ తెనాలి	ప 45 గలది	రు 14-8-0	15-0-0
సెల్లూరి	డిటా	17-0-0	17-8-0
డిల్లీ	డిటా	16-0-0	18-0-0
రానులు	ర. 164 బస్తా 1-కి		10-8-0
నవ్వులు		28-0-0	30-0-0

(2) పప్పు ధాన్యములు

కందులు	బస్తా 1-కి 185	రు 13-8-0	15-0-0
సెనగలు	డిటా	14-0-0	15-0-0
సెనలు	డిటా	14-8-0	15-0-0
మినుములు	డిటా	15-8-0	17-0-0
ఉలులు	డిటా 164	10-8-0	11-8-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులు మానె బా 1-కి	రు 180-0-0	185-0-0
నెయ్యి	రు 1-కి	18-0-0 22-8-0
కొండాపురం పేరు సెనగపప్పు బా 1-కి	రు 64-0-0	65-0-0
యితరప్రదేశము		61-0-0 61-0-0
పేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి	రు 125 మి.మ.నూనె 120	
అనుబంధము నూనె బా 1-కి	రు 125-0-0	126-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపనపు బా 1-కి	XX	47
కురపనపు	రు	105-0-0
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి XX		28-82
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు చులుగు 1-కి	రు 50, 50	
కాళహస్తీ పాయకట్టు		రు 70, 70
తెల్లము బా 1-కి	XX	15, 19
పాతది చింతపండు XX 11 XX 12 కొత్తది XX		15, 17

(5) ఇయ్యము

పట్టులు రథం బా 1-కి	రు 36-8-0	37-0-0
చదరం	రు 37-0-0	38-0-0
రథంబు	రు 36-0-0	37-0-0

(6) లోహములు

మెడి 10) కులంకు	రు	92-0-0
బంగారము, కులంకు 1-కి	రు	26-8-0
సవరకు 1-కి	రు	17-1-0
ఇత్తడి బా 1-కి	రు	325-0-0
రాగి డిటా	రు	350-0-0
అస్కా చెక్కర బ 1-కి	రు	47-0-0 47-2-0

(7) రంగులు

సింహంపూర్పు 20 డిక్రీలు అందర సీపా		100
డిటా 16 డిటా		85-0-0
తొట్టి క్రిష్ణుడు 20 డిక్రీలు		108-0-0

తాతాడక్కిపనలు సమ్మేధయము

జం. హ్యూర, ఆగస్టు 24:— తాతా డక్కిపనల పని వాండునభవేసిరి. అందుకొరకులు శేపు అందరను సమ్మేటట్ట వరసెసిరి. అందుచే అధిక వేతనము లిచ్చుటసాధ్యమని కంపెనీ ప్రెజ్డెంటు పనివారలకు తెలియజేసిరి. సమ్మేటట్టిన కార్యాలయ ముఖమాయబడును. చురల పనివాండు తగ్గించబడిన వేతనములకు ఒప్పుకొన్ననే పనిలో చేర్చుకొనబడువరసెరి. ఇదివర కిచ్చిన ఎక్కువవేతనములను నిలబెట్టుకొనుటకు పనిలో ఉండవలెనని కోరిరి. మాత్రం అల్లర్లగ ఒకచోట గమావేశమెరి. కానీ తీర్మా నమును దేనిని జేయులేదు. అ క్షయలు మాత్రము సమ్మే థంతలో జరుగదని తెలియజేసెను.

నీహరురాష్ట్రములో సరకజిల్లాయందు వైకుంఠపుర మున 21 తేదీని గండకీనదిలో కడన కొడుకు కనిలి తెల్లకిందు లాయెను. ముగ్గురుబయిందాగులు పోలిను సముద్రమునెత్తరు ముగ్గురు పోలిను కాన్సేబులు 18 గురు పిల్లలు చనిపోయిరి. ప్రాణములను రక్షించుటకు ప్రయత్నించినారు వాటిని పోయిన వారి కుటుంబములకు భుక్తికి ఏర్పాటులను జేయుటకు ప్రయత్నమును జేయుచున్నారు. ఈ అపవృత్తి కేవలము ప్రమాదవశమన గల్గినది. ఎవరును బాధ్యులుగారు. ఒక సాధువును సత్కరించుటను కామారు చరిహనం ఉత్సవమును జరుపుటకు ఏర్పాటు చేయబడెను. ఉత్సవకార్యక్రమములో గండకీనదిలో పడవలో ఈ రోజునుడ తేర్చబడెను.

తణుకుతాలూకా కాంగ్రెసు

కార్యనిర్వాహకవర్గ

సభాతీర్మానములు

24 ఆగస్టు 1922 నెల 20 తణుకుతాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గమావేశము ఉంగటూరు గ్రామ ములో ము. రా. శ్రీ చాట్ల నీలాద్రిరాజుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుపబడి కావించిన తీర్మానములు.

1. కార్యనిర్వాహకవర్గసభ్యులుగా నన్ను ఖండిలి అమృతరాజుగారిస్థానే ము. రా. శ్రీ తల్లాప్రగడ కామేశ్వర రావుగారిని (ఉంగటూరు) నూరంపూడి చిన వెంకట హను మానులుగారిస్థానే శనివారపు నువ్వురావుగారిని నందూరి పార్థసారథిగారిస్థానే నిడదవోలు వెంకట్రావుగారిని నూలు ముకుందంగారిస్థానే వేతలి సీతారామయ్యగారిని ఎన్నుకొనుటకు యాసభవారంగీకరించడమైనది.

2. ము. రా. శ్రీ నందూరి పార్థసారథిగారు ప్రస్తుతం కార్యదర్శిగానుండుటకు నీలులేదని పంపించిన రాజీనామాను యాసభవారంగీకరించడమైనది.

3. ము. రా. శ్రీ వేతలి సీతారామయ్యగారిని తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘముకు కార్యదర్శిగా నండుటకు వారిని యా సభవారు కోరుచు ఆస్థానమునకు వారిని ఎన్నుకొనుటకు తీర్మానించడమైనది.

4. ము. రా. శ్రీ తల్లాప్రగడ భీమేశ్వరరావుగారిని భూ సతిరాజు రాయపరాజుగారిస్థానే ఆంధ్రరాష్ట్రీయ జాతీయ సంఘసభ్యులుగా నండుటకు యాసభవారు అంగీకరించడ మైనది.

5. 16 జూన్ 1922 న పెనుమల్లగ్రామములో కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ సమావేశమైనపుడు చేసిన తీర్మాన ప్రకారము భారత ఖద్దరునిలయము నెలకొల్పి ఆనిలయమునకు శనివారపు నువ్వురావుగారు కార్యదర్శిగా నుండి గావున యా తాలూకాలోని ప్రజలందరూ ఖద్దరునిలయమై తెలిసికొనవల శిన అంశములన్నియు వారిపేర వ్రాసి తెలిసికొనుటకును, వారి నే యాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ పరిక్రమికకాఖకు కార్యదర్శిగా నుండుటకును యాసభవారంగీకరించడమైనది.

6. ఈతాలూకాయందు దండటను కాంగ్రెసు ప్రచారము చేయబడుటగాను ము. రా. శ్రీ నందూరి పార్థసారథిగారిని నియమించి వారికి నె 1 కి రు 40 లు గౌరవవేతనమును ప్రయాణవ్యయమును యిచ్చి నెవ్రెంబరు నెలాఖరువరకు పనిచేయుటకు వారిని కోరుచు యాతీర్మానమును అంగీకరించడ మైనది.

7. తాలూకాలోని గ్రామసంఘములలో నిల్వయున్న పథ్యుల చందాలున్ను తిలకు స్వరాష్ట్రనిధిని వసూలుచేయుటకు తనివరకాంగ్రెసు ప్రచారము చేయుటకు ము. రా. శ్రీ గోనెళ్ల సీతాపతిరావుగారిని నె 1 కి ఖర్చులుగాక రు 25 రూపాయలు గౌరవవేతన మిచ్చుచు దేశంబరు నెలాఖరువరకు యిచ్చుటకు యాసభవారంగీకరించడమైనది.

8. 16 జూన్ 1922 లగాయకు కేటివరకు జరిగిన జమాఖర్చుల కార్యదర్శిగారు చదివి నివేదించిన ప్రకారము యా సభవారంగీకరించడమైనది.

9. ఖీరుఖానా పురుషోత్తమ శర్మగారిస్థానే ము. రా. శ్రీ వోడే నువ్వురావుగారిని (ఉంగటూరు) జిల్లా జాతీయ సంఘసభ్యులుగా నండుటకు యాసభవారంగీకరించడమైనది.

(సం) చాట్ల నీలాద్రిరాజుగారు

ప్రెసిడెంటు.

తణుకుతాలూకా గ్రామ కాంగ్రెసుసంఘములు

గమనించవలసిన అంశములు

నెవ్రెంబరుమాసములో చిత్తూరునందు జరుగబోవు ఆంధ్ర కాన్ఫరెన్సునకు ప్రతినిధులను ఎన్నుకొని యా నెలాఖరులో పున పత్తిమగోదావరిజిల్లా జాతీయసంఘ కార్యదర్శిగారికి (ఏలూరు) తెలియపర్చవలయును.

నకలు తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘమునకు పంపించ వలెను.

తణుకుతాలూకా } శనివారపు నువ్వురావు
కాంగ్రెసుసంఘము } కార్యదర్శి.
25-8-22 } సారికామిక కాఖ.

వరకవిషయములు

మద్రాసు - మారకపు రేటు.

ఎక్స్‌చేంజి
బాంకి తెల్లిగొగ్గికు ప్రాన్యపురు 15 17/32 పెన్నీలు
బాంకిడిమాండు (దాపులు) 15 9/16 పెన్నీలు
లండను డిమాండు (దాపులు) 15 28/32 పెన్నీలు
బాంకి కొనుగోలు రేటు }
మాడు నెలలవాయిదా (దాపులు) 15 7/8 పెన్నీలు
ఆరు నెలల వాయిదా (దాపులు) 16 1/16 పెన్నీలు
కలకత్తా మార్కెట్టు

కలకత్తా ఆగస్టు 26 శనివారము

పత్రి:—బెంగాలు వాకభూన	రు 47 1/8
డబ్బారు	888
కెసోరాం	12/14
జనకనార:—ఆంగ్లో ఇండియా	262
యస్. యల్. క్లెఫ్	85
నాపురా	44/4

మారకపు రేటు

ఎక్స్‌చేంజి, బాంకి తెల్లిగొగ్గికు ప్రాన్యపురు 15 9/16 పెన్నీలు
డిమాండుబిల్లులు—15 19/32 పెన్నీలు

బాంబాయి - మేరుమార్కెట్టు.

బాంబాయి ఆగస్టు 26 శనివారము

సాయంకాల మగుసరికి వాలాలధరలు యాక్రిందివిధమున నిలచియుండెను.	రూ.	పా.
అమామదాబాదు అద్వాన్య	2900	ఇండియాను బ్లీచింగు 205
బాంబాయి కాటక్	1110	ఇండియాను మాల్యా 622
బాంబాయి డ్రెయింగు	1455	కొపినూకు 2705
నెంట్లలు ఇండియా	5000	మ్యూగ్రేటు 630
నెంచరి	82	కెరలు 1295
కొలలు గాంకు	2520	భోనిక్కు 880
కెనెంబు	610	సింపెక్కు 870
కరింబాయి	2190	నాపురి 322
డెవిదు	1990	స్వదేశీ 5000
ఫజులుఖాయి	1295	స్వాను 1180

ఇతరవాలాలు

తాతాహైడ్రో—రు 810
తాతా ఐరను అండు స్టీలు (ఆర్డినరి) 56
" " (డిఫెన్సు)—187
తాతా ఆయిలుమిల్లు—87
నెంట్లలుబాంకి—85
తాతాబాంకి—15

మారకపు రేటు

ఎక్స్‌చేంజి:— బాంకి తెల్లిగొగ్గికు ప్రాన్యపురు 15 9/16 పెన్నీలు
డిమాండుబిల్లులు—15 19/32 పెన్నీలు

ఫార్టు సెయింట్ జాన్స్ వైద్యాలయము

బాంబాయిలో యూరపీయనులు, ఆంగ్లో ఇండియనులు, యూదులు, బొంబాయిలో కాపురమున్న ఉన్నతజాతి జపానీ యుల నిమిత్తము నెలకొల్పబడిన వైద్యాలయకార్యనిర్వాహకభాగమును బొంబాయి యూరపీయను సంఘమువారు వహించుటకు యోచించుచున్నారు. ప్రస్తుతము వ్యయభారమును తగ్గించు విధానము చేతను, సాము చాలకపోవుటవలననుతక్కువైన సామునే బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు భర్తీజేయ నసమర్థులుగ నున్నారు. వైద్యాలయము సమర్థతలో పనిజేయుటకు కార్యనిర్వాహకము నిర్ణయించుటకు అన్ని తెగలు కథ్యులతో ఉపసంఘముకట్టి నియమింపబడెను. ఈసమస్యను పరిష్కారము జేయుటకు బహిరంగ సభయొకటి జరుగను. ఈతాపుగ ప్రభుత్వమువారు నానుకాథకము స్వల్పప్రతిఫలమునకు యూరపీయను సంఘమునకు వైద్యాలయమును వైద్యాలయమునకు జేరిన ప్రదేశమును చాలకాలము కవులు కిచ్చుటకు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు తమ ఇష్టమును జూపిరి.

రాక్షసి బొక్కుగనులనుండి రాక్షసిబొక్కును కట్టయిజేయుటకు వేగనులసరఫరా ఏర్పాటులను బెంగాలు వర్తకసంఘ వారాలలోచించిరి. ఈఏర్పాటులను ఇండియాకౌమెంటుగు అసోసి ఏవ.కవారును ఫెడరేషనువారును అంగీకరించిరి. ఈవిధానము మూడునెలల ముందు అమలులో తెట్టబడును. క్రమముగ ఏమి జేయుటకు పర్యవసానమునుబట్టి ఆలోచించెదరు.

దేశీయవార్తలు

అఖిలభారత ఆజ్ఞోల్లంఘన సంఘము

31 వ తేదీని కలకత్తాలో సభ జరుగును - కల్కత్తాగారి లేఖ - ప్రభుత్వవిచారణ

చెన్న పురి చెరసాలలు

చాక్లరు వరదరాజులు నాయుడుగారి అనుభవము

రెండువేలమంది అకాలీల అరెస్టు

చెన్నపరకుట - ఉద్యోగులు శిక్షించుట - ఆజ్ఞోల్లంఘనము

మాపలా ఫైదీలు

800 మందిని వదలివేయుట

చెన్న పురిలో సోదాలు అరెస్టులు

సింగార వేలునెట్టిగారి యిల్లు సోదాచేయుట నిలకంత బ్రహ్మచారిగారిని అరెస్టు చేయుట

గోపాల్దాసు దేశాయిగారు

అహమదాబాదులో అభినందనసభ

ప్రకాశంగారి ఆక్షేపణ - శ్యామలాలు నైహూగారి జవాబు

గాంధీమహాత్ముని విడుదల

సంయుక్త గాన్ధీ ముల శాసనసభలో తీర్మానము

ఖద్దరు కట్టుకున్న స్వరాజ్యము రాదు

శ్రీమతి పార్వతీబాయిగారి ఉపన్యాసము

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

మన్యము వితూరి తునిసమీపమున జరుగుట

మూడుపొలీసు స్టేషనులను దోచుకొనుట

తుపాకులను, డ్రాగలను కొనిపోవుట - ప్రజల నేమియు బాధించకుండుట

గాంధీమహాత్ముని విడుదల

మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ

సేతు శివతాలుగారు

గాంధీమహాత్ముని కారాగృహమునుండి విడుదలయిన తీర్మానము ముద్రాపించిన పని సేతు శివతాలుగారు శాసనసభ కార్యదర్శికి తెలిపెను.

అకాలీలు చెట్లనరకుట

ఉద్యోగుల ఉత్తరవులు

అకాలీల ఆజ్ఞోల్లంఘనము

2000 మందిని అరెస్టు చేయుట

అమృతసరు జిల్లాలో అకాలీ తాలూకాలో అజా-
లాకు 5 మైళ్లదూరమున నున్న గురుకుబాగును చిన్న గ్రామము
నందు 5 గురు అకాలీలు గురుద్వారా మహాంతభూమిలో
చెట్లు నరికిరిని వారిపై కేసుచేతగా అమృతసరు అసిస్టెంటు
కమిషనరు వారికి 5 గురికిని చెరి 6 వెలలు కలిపి తీసివేసెను.
అచెట్లను అకాలీలందరను నంటకట్టెలుగా నరుకుటకు స్వాతంత్ర్యముకలదని మద్దాయాలు వాదించిరి. గురుకుబాగు గురు
ద్వారా మిడినకే కేసుచేసినందువారి అధీనము దున్నదిగాన
నిక్కులందరును కేసుచేసినందువారి హక్కును నిలువబెట్టు
నలేనని ఆ సంఘము వారొక వీర్లు ప్రకట
నయుగా విందిరి. గురుకుబాగు అకా
లీలు ఆజ్ఞోల్లంఘన మొనరింప సంసిద్ధులైరి. ముందుగా 5 గురు
చెట్లు నరికగావారిని (రెండవతెగ) అరెస్టుచేసిరి. వెంటనే అనే
కులు తెగలుతెగలుగా వెళ్లి అరెస్టు చేయబడిరి. 2000 మందిని
అరెస్టు చేసిరిని కేసుచేసినందువారు ప్రకటించిరి. స్వరాజ
మహామారు మహాతము సింగుగారిని గూడ 26 వ తేదీని అరెస్టు
చేసి 27 వ తేదీ సాయంత్రే లాహోరు నెంట్లలు జయలలో
నుంచి 11 గురు అకాలీ శ్రీయును 1 సిక్కు శ్రీయును గూడ
అరెస్టుచేయబడిరి. చాలమంది శ్రీయును నంటకట్టెలును అచటికి
అరెస్టు కాబడుటకు వెళ్లుచున్నారు.

శ్రీమతి పార్వతీదేవిగారు

లాలలజవతిరాయిగారి కుమార్తె

ఖద్దరును గట్టుకున్న స్వరాజ్యము లభించదు

24 వ తేదీని అమృతసరు జయలనువాలాబాగులో
క్రీమాకాలా ఖసాలీగారి అధ్యక్షతక్రింద గొప్పబహిరంగ
సభ జరిగినది. ఎల్లవారును ఖద్దరు బట్టలనే కట్టుకు, స్వరాజ్యము
కొరకుత్తాగ మొనరింపుడు, దుర్గర్థమైన నిరంకుశ
పరిపాలనా విధానమును తొలగించుటకు సర్వ
ప్రయత్నముల పలుపుడు. వెనుక స్వర్ణవిహంగరాజ మైన భరత
మాలి సేకు అన్నాతుడై అలమటించుచున్నది. దీని కంత
కును మన వనోబోధ్యమే కారణము. మనము ఖద్దరుబట్టలను
కట్టికొని వాదాగ్యులను తొలగును. విశేషశక్తివిక్రయము
చేయు సోదరులారా మిరాద్రోహపు వృత్తిని మాననివో
మాసోదరి మణులు విక్రయనిరోధమును ప్రారంభించి నందల
కొలదిగా కారాగృహముల కేగదరు. స్వదేశీ తేక స్వరాజ్యము
రాదు. స్వరాజ్యము రాకున్న దేశీయులకు సౌఖ్యమే లేదు.
త్వరలో మరల శాసనసభ్యుల నియోజనము జరుగును. ఎవ్వరికిని
గూడ ప్రజలు వోట్లు నియ్యగూడదు దేశమాత ఆజ్ఞను కరసా
వహించి సర్వసౌఖ్యధర్మత్తాగ మొనరింతుటకు నాసోదరి
మతెల్లులు సంసిద్ధులుగా నుండవలె నని శ్రీమతి పార్వతీదేవి
గారు నడిచిరి.

ఆజ్ఞోల్లంఘనము

ప్రభుత్వవిచారణ

బేహారు ప్రభుత్వము

భారతదేశము ఆజ్ఞోల్లంఘనమును ప్రారంభించుటకు
సంసిద్ధముగానున్నదా అను విషయమును పరిశీలించుట కిదివరకు
కాంగ్రెసు భిలాభతు సంఘములవారు విచారణచేసి నివేదికముల
ప్రకటించ సిద్ధముగానున్నారు. ఆవిషయమునుగూర్చి యిత
రుల మితవాదులు మున్నగువారి ఆభిప్రాయములను తెలిసికొను
టకు బేహారుదొరతనమువారిపుడు ప్రారంభించిరి. అట్లు బాధ్య
తగలవారు తమ ఆభిప్రాయములను తెలుపుకోరెద నని ప్రచురణ
సంఘాధికారి వ్రాసె నని బెంగాలీపత్రిక ప్రకటించెను.

యమునాదాసు గాంధీగారు

గాంధీమహాత్ముని కుమారుడు

ఖద్దరు ప్రచారము

యమునాదాసు గాంధీ, ప్రభుత్వ చంద్ర భూషణ గారు 24 వ
తేదీని ఉదయము 9 గంటలకు, నాకహాలీనుండి చిటగాంగు
జరిరి. కలితిఖద్దరును నేయుటవలన చాల హానికలుగును. కలితి
తెనిగిద్దరునే నేయవలెను. అని వారు బోధించిరి. అచటి సర
గ్యతీ ఆశ్రమమున కేగి అచట నేయబడుచున్న ఖద్దరును చూచి
చాల సంతసిందిరి. అచటి భరలు చాల
చక్కగా నున్నవనిరి. అచట నేయబడిన
రెండు మాలవ్యా ఖద్దరు గోవతులను వారికి ఆశ్రమమువారు
నమర్చించిరి. వానినంగీకరించి మరల ఆశ్రమమునకే యిచ్చివేసిరి.
బారిసాలుకు వెళ్లిరి. 26 వ తేదీ ఉదయము 10 గంటలకు
యమునాదాసు గారు డక్కా చేరి. అచట రెండవోజు
బుందును.

అంబాయిదాసు గోపాల్దాసు

దేశాయిగారు

సన్మానసభ

అహమదాబాదులో జరుగుట

అహమదాబాదులో నవంబరు 24 వ తేదీన వరుసనడులకు
తమ సంస్థానమును ప్రభుత్వమువారు వశపరుచుకొనినను
తెగ్గిచేయని అహమదాబాదులో యగు అంబాయిదాసు
గోపాల్దాసు దేశాయిగారికి తమభక్తివిశేషమును తెలుపుటకు
23 వ తేదీ సాయంత్రము అహమదాబాదులో వల్లభభాయి
పటేలుగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగ సభ జరిగినది. దేశాయి
గారి నిరుపమాన సార్వభౌమ్యమును ప్రశంసించుచు వెక్కిరింప
చి ముచ్చటించిరి.

దేశాయిగారి సంస్థానము చిన్నదైనను అచట సంపూర్ణ
స్వరాజ్య మమలులో నున్నది. సివిలు క్రిమినలు కేసులు రికా
ర్డులో లేనేలేవు. మద్యపానమును జంతుహింసను సంస్థానప్రభు
వ్యక్తును చేయగూడదు. ప్రభుత్వకర్తలువై పరిపాలనమును
జరుపుచుండిరి. సిక్కు ప్రజల హక్కులను ప్రకారము నమూనా
చేయుటకుమందెను. ధానా అనునదికి సంస్థానోద్యోగుల ఉత్తి
రువును రద్దుచేయుట కిది కాదు. కలదు. 20 మంది ధానాను
గూర్చి ప్రతిపాలముగ వ్రాసిన ధానా ఆస్తుదగ్గరను. ఇట్టి
అపూర్వకాలనకర్తత ఆసంస్థానమునందుడుటచే అసహ
యోద్యమము నవలంబించినను కోర్కె చిరకాల
ము నుండి యున్నను ప్రజలను విడువనాలక
దేశాయిగా రింతకాలమును ముట్టించిరి. గాంధీ మహాత్ముని
నందర్భకము కలిగిన పిచ్చుట దేశాయిగారు పూర్తిగా అసహ
యోద్యమము నవలంబించి గని వెక్కిరించి వివరించిరి.

అలహాబాదుసభ

ప్రకాశంగారి తంత్రివార్

శ్యామలాలు నైహూగారి ప్రత్యుత్తరము

అలహాబాదు మేయోహాల్ సభలో జాతీయవాదు లన
లంబించిన ప్రకాశంగారి తంత్రివారు వారు చాల
నింతగా కనబడినను. ఆ సభలో నేను సురక్షణ నుపపాదింపగా
అసభ ప్రధానమంత్రి ప్రసంగము వాడేమింతుటకు జరుపబడి
నదిగాన నా సురక్షణ ఎట్లు చెల్లునో తెలుపుటకు అధ్యక్షుడే
నాకవశాత్ మివ్వెను. ఆ విషయమును అసోసియేటెడ్స్ వ్రేసు
వారు వదలివేసిరి. సభకుగూర్చిన ప్రకటనలో ఆలోచించుట
కని యున్నదిగాని అధిక్షేపించుటకని లేదు. తన ఆభిప్రాయ
మాడేమింతుటయే అని అధ్యక్షుడనెను. అట్టివో అతడు నా
కవరణను నిరాకరించుట ఆశ్రమమని యిచ్చుట చాలమంది అసహ
యవాదులను మితవాదులుగూడ ఆభిప్రాయపడిరి. ఒక
పని చేయుటకు ఎన్నుకొనుట అధ్యక్షుడు తనపనిని న్యాయ
ముగా జరుపనపుడు అతినిని తొలగించుటగూడ సభికారము
కలదని శ్యామలాలుగారు వ్రాసిరి.

దేశీయమహాజనసభ

అధ్యక్షుకనియోజనము

(దండరాష్ట్ర) కాంగ్రెసు సంఘము

(దండరాష్ట్ర) కాంగ్రెసు సంఘమువారు దేశబంధు చిత్త
తంజనదాసుగారిని అధ్యక్షుకకు నూచించిరి.

అఖిలభారతజ్యోతిర్లంఘన విచారణ సంఘము

కడపటిసమావేశము

ఈసంఘమువారి కడపటి సమావేశము ఈ (ఆగష్టు) 26 వ తేదీ గురువారమునాడు కలకత్తాలో జరుగెను. పరిశ్రమ తెలుపబడినట్లు సామాన్యము జరుగెను.

సాక్షులు తెలిపిన విషయములు అన్నియును ముద్రింపబడవలెను

ఎన్. సి. కెల్కరుగారు

అఖిలభారతజ్యోతిర్లంఘనసంఘములవారియెదుట సాక్ష్య మిచ్చినవారు తెలిపిన వ్రాసియిచ్చిన విషయముల నన్నిటిని అప్పుడేయించి స్థాయిసంఘసభ్యుల కందరికిని నోసంగవలెనని ఎన్. సి. కెల్కరుగారు (స్థాయి సంఘసభ్యుడు) ప్రావాసానికి స్థాయిసంఘసభ్యుడు. సాకిం అజ్ఞులభాను గారికి వ్రాసిరి.

పీరుబాదుమా మియాగారు

కారాగృహమునుండి వదలుట

కలకత్తాలో స్వాగతసభ

పీరుబాదుమామియాగారు కారాగృహమునుండి వదలుట వందున వారికి స్వాగతమొసగుటకు కలకత్తానగరమున పోలీస్ సార్కులలో పాతకాలల యనస్పెక్టరు (ఫింఛెసుదారు) మాన్వీ అబ్దుల్కరీంగారి ఆధ్వర్యమున క్రింద వంగరాష్ట్రభిలాషకు సంఘము వారు బహిరంగసభను ఏర్పాటుచేసిరి.

లాయడు జార్జిగారి ప్రసంగము

హిందూలు బహిరంగసభ

త్రివేదిగారి అధ్యక్షత

26 వ తేదీ సాయంత్రము హిందూలు నగరమున సి. బి. త్రివేదిగారి అధ్యక్షత క్రింద బహిరంగసభ జరిగినది. లాయడు జార్జి గారి ప్రసంగము సభిజేసియియు కొందఱు పాల్గొనిరి. కాసన సభలకు సభ్యులుగా నిలుచుట కర్హునన నుని త్రివేదిగారు నుడి విరి. మైకేల కాలియ్యగారు మాన్వీచేయబడినందుల కీసభవారు చాల చింతియి విన్నందు స్వతంత్ర ప్రభుత్వనాయకులకును దేశసేవకులకును సానుభూతి సంపదించుచున్నారు. హిందూ వేదమునుదు బోధింపబడుచున్న దౌర్జన్యరాహిత్య సిద్ధాంత మునే యితరల పోవుగారు గూడ సమర్థించుచు విన్నందువారికి వ్రాసిరిగాన ఎల్లవారు సానిధ్యాంతమునే ఆకలంబింపవలెనని ఈ సభవారు కోరుచున్నా నను తీర్మాన మామోదింపబడినది.

సహాయము పాతకాలలు

ప్రభుత్వమువారు వదలివేయుట

ఈ సెల 31 వ తేదీని నడయాడుపాతకాలల పరిశీలన మును నడిచి వానిని య్యనిసిపలు వారికి వశపరుచుటకు విద్యా కాళు దీక్షియినస్పెక్టరుకు వ్రాసిరినది కైరాట్లా కలక్టరు 26 వ తేదీన య్యనిసిపలు సంఘసభ్యులకునకు వ్రాసెను.

మన్యము పితూరి

మాడుపోలిను స్నేహముల దోపిడి

పట్టపగలు దోపిడిచేయుట

మన్యములో గుడెముతాలూకాలో చాల కలవరిముగా నున్నది. మనకి 25,50 మెళ్ళదూరములోనున్న మాడు పోలిను స్నేహములను దోపిడిగాయదు నోచుకొనిరి. 22 వ తేదీ సాయం కాలము 4 గంటలకు చింతపల్లి స్నేహముకు వచ్చి మందుగుండును తూటాలను తీసికొనిపోయిరి. పోలియలను తాళ్ళతో కట్టివేసిరి. 28 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు కృష్ణదేవసేతుకును అటనుండి రాయి బయ్యంగికిని కల్లి ఆమాడుపోలియగూడ పోలినుస్నేహములను మాత్రమే నోచు కొనిరి. మొత్తము 25 తు పా కు ల ను 1600 తే క 2000 తూ టా ల ను తీసికొని పోయిరి. ప్రజల కేమియు బాధించలేదు. ప్రజల సోత్తు కోరుకొనలేదు. విా కేమియును భయములేదు. మిమ్ము బాధించమని ప్రజలకు వైరము లేదు. రిజర్వుడు పోలికు దిక్ కుముల పంపబడినది. అని నర్నాపట్నము కోడ్డునుండియు కాకి నాడ నుండియు రిజర్వుడు 25 వ తేదీని స్వరాజ్యకువ్రాసిరి.

చెన్న రాష్ట్రములోని చెటసాలలు.

రాజుయి ఖైదీల ఆదరణ

వాస్తవ వర్తదరాజులు సాయముగారు

చెటసాలలో మాన్వీలు మున్నగు కరములు చేసిన వోరులు పాలకులు మున్నగువారిని రాజకీయ ఖైదీలనుగూడ ఒక్కపోలికే చూచెనరు. ఈవిధముకు క్లియరుచని ప్రభు త్వము నాగరక ప్రభుత్వమునపిలువబడుటకు కష్టము. గాననేనాగ రకప్రభుత్వమునా క్లియరుత్వమును కిరాకీకుని భావించు చున్నారు.

నూపర్నెంటు మున్నగు సున్యోగులు హానికరముకు వర్ధిల్లిన అంగములే యొనను మాన్వీయుల వారికి తొలగలేదు. కాన వారు సానుభూతిని భూతవయసు గలవారైనవో ఘోర ములకు నిబంధన కాన్వను కొంతసదుపాయము చేయగలరు. కడ లూరు నూపర్నెంటు ని బంధనలను గూర్చి చాలపట్టు దల గలవాడైనను తన సవాచ్చ కము కల న ఖైదీల కట్టి సదుపాయమును చేయుచున్నాడు. కోయంబుత్తూరులో నట్లు జరుగుటలేదు. అచట నూపర్నెంటును జయిలకును మంచివారే యొనను అధికారమునకనను క్రిందియద్యోగులవశము చేసిరి. నూపర్నెంటు ఖయిదీలను క్షీంచుటకు మాత్రమేమెచ్చును. వాను దేశయ్య, రాజుగారు మున్నగువారి కియ్యబడిన కిరములకు పనులు కిటులు అందరికిని తెలిసియేయున్నది. కోయంబుత్తూరు వైద్యశాలలోగూడ ఖయిదీలకు చాలయిబ్బంది యేకలుగుచు న్నది. ఒకఖయిదీ ఒకనాడు ఏదోబాధలన దాక్తరు మేజరు పార్సెస్సుగారియొద్దకు కల్గి గా "నీవు కాసన ము నతిక్రమించితివిగాన బాధపడవలసి నదే" అని ఆ తరుచు చెప్పి మందుయియ్యకుండనే పంపివేసెను. సేలముజైలు లో నేనున్నపుడు యికిరాజకీయఖైదీ లెవ్వరును లేరుగాన నే నేమియును చెప్పలేను. తిరుమనాపల్లి జయిలులో కోయంబు త్తూరుజయిలువలె అంత ఆధ్యాత్మమునుగాదు. కడలూరు జయి లువలె అంతమేలు గాదు. మధ్యరకము.

భోజనము

కోయంబుత్తూరులో భోజనము మానవుని కర్మకరమన్న మాటయే ఉద్యోగులు మరచిపోయిరి. బల్లెముకొలిచి యియ్యట తో వారిపని తీరినది. ఎటులగండిననునరే. తినుట కుపయుక్త మైనవరే లేకున్నవరే, వారికవసరము లేదు. అచట సాధారణ ముగా భోజనము కడుసహ్యముగా నుండును. దుర్భాసనగా నుండును. ఉద్యోగులుగూడ వానినే తినవలయును ననుట నిజమే గాని వారికి జీవ్యావచ్చిపోయినది గాన వారు దేనినైనను మ్రొగి వేసెనరు. దుర్భాసనగా నున్న గంజని త్రాగనని నేను చెప్పి నందుననే నన్ను కోయంబుత్తూరునుండి తిరుమనాపల్లికి పూర్చిరి. ఏమ్యట నేను తిరుమనాపల్లిలోను కడలూరులోనుగూడ భోజనము చేసితినిగాన ఆ ఆభ్యాగ్యపురుషానను తిండి ఒక్క కోయంబుత్తూరు జయిలులోనెగాని అన్ని జయిల్లలోను లేవని గ్రహించితిని. కడలూరులో భోజనము చాల పరిశుభ్రముగా నుండును. నూపర్నెంటు భోజనవిషయమున చాల క్రద్ధ తీసి కొనును.

దేశభక్త వేంకటప్పయ్యగారు

కడలూరు జయిలు ను గూర్చి దేశభక్త వేంకటప్పయ్యగారు నుడిచెను. "మేము రాజకీయఖైదీలము గాన ఏ దొంతకమైనను మాకు మంచి సదుపాయములు చేయవలసివచ్చే. కడలూరులో నిబంధనలను విారకుండ ఉద్యోగులు సహ్యానముతో చూచె డరు. దాక్తరు సమర్థుడుగాని ఆతడు తమయగా రాన. ఎల్ల పునుందు నరే డసమర్థుడు. దాక్తరు వారమున కోకసారి వచ్చును. అట్లుగాకుండ తరుచుగా వచ్చుచుండవలెను." అని వేంకటప్పయ్యగారు తెలిపిరి. కడలూరు జయిలు లో కోయంబుత్తూరు లో కలెక్టరే గా నుండ క శుభ్రముగా నుండును. నన్ను నాలుగు చెట సాల ల లో ను (సేలము, కోయంబుత్తూరు, తిరుమనాపల్లి, కడలూరు) గూడ మశ్యాకగానే చూచిరి.

గోవిందాచారిగారు (ఏలూరు)

నేను విడుదలయైన పిమ్మట మరల కనుకొంటిని. గోవిందా చారిగారి కిది వెనుకటికలనే యున్నది. క్లిష్టగా వైద్యము చేయుచున్నారగాని ఆయనకు క్లిష్టత క్లి చాల తగ్గిపోయినది. అనేక దుర్భయములు పుట్టినవి. అయన నీరసించి పోవుచున్నాడు. రాజమండ్రిజయిలులో మానేగానుగ చాకుచే ఆయన కావ్యాధి కలిగినదని తెలిసినది.

సుల్తానుబాగ్దాదీగారు (మధుర)

నేను విడుదల యగునకి సుల్తానుగారికి చాల జబ్బు గానుండెను. పొరులు న ముచ్చుచుండెను. తంజావూరు లో గానుగను లాగించుటచే ఆయన కావ్యాధి కలిగెట్లు తెలి యుచున్నది. ఆతడు దృఢదిత్తుడగు యువకుడు. జయిలులో మృతినొందుటయే శ్రేష్ఠమని భావించుచు తలంచుచున్నాడు. "నేను మృతినొందిన నేను నాదేశమునకు నామితమునకు నేనచేసి కృతాదృతమైతిని నాతిండితోచెప్పుక." అని నేనతని చూచిచెప్పునపు డతడు నాకు వ్రాసియచ్చెను

ఇతరులు

దేశభక్త వేంకటప్పయ్యగారు మున్నగువారు ఆభ్యాగ్య ముగా నున్నారు. సుబ్రహ్మణ్యనాయకగారు (కాత్తూరు) గారికి అట్లుక మధికమైనది.

హెచ్చరిక

నేనే పరిపాలకుడనుగా నున్నచో జనరణ యెరువైనను మామూలు ఖైదీని చూచినట్లు చూచుట కనుచుతిండి యుండెను. కాని ప్రభుత్వమును క్లిక్కిరించిన అసహాయవాది ఎట్టి కష్టముల వైన సంతోషపూర్వముగ ననుభవించ సంసిద్ధుడు కావలెను. స్వరాజ్యపథము కంటకాశ్వురము. అట్లయినను మనలకు ఏడించువారి నెవ్వరిని గూడ కారాగృహోద్యోగులనుగూడ మనము ద్వేషించ గూడదు. వారిలోపములేదు. ప్రభుత్వవిధా నమే అట్లు దుర్భాగముగ నున్నదని దాక్తరుగారు నుడిచిరి. (స్వరాజ్య)

శ్రీయుత బాబూమోతీలాలు

ఘోషగారు

మరల స్వస్థత కలుగుట

అమృతబాబు పత్రికాధిపతులకు (కలకత్తా) శ్రీయుత బాబూ మోతీలాలు ఘోషగారి కిప్పుడు మరల కొంత స్వస్థత కలిగినది. క్యాసకోకములు, వ్యావయము, నాడి మున్నగువి పరిగా నున్నవని 26 వ తేదీ పత్రికలో ప్రకటింపబడినది.

ఒకకార్తిక వివాహము

ఖద్గరు శుభలేఖలు

వెండిలో ఖద్గరే

ఖద్గరును ధరించినవే వెండికి రావలెను
ఈసెల 28 వ తేదీని అనగా నేను చెన్నపురి పరదాంబిల్లో కే. రామస్వామి పిళ్ళగారిని శ్రీయుత ముగ్గుమ్మూళుగారిని వివాహము జరుగును. శుభలేఖలు ఖద్గరుచేనే అచ్చివేసి పంపిరి. వెండిలో మహావీరులకు యితరులకు ఖద్గరుట్టల నే యుపయో గించెదరు. పాటలు బంధుమిత్రులునుగూడ ఖద్గరును ధరించి యే కాగోరదనని ఏ ఎన్. రామలూకాయుడుగారు వ్రాసిరి.

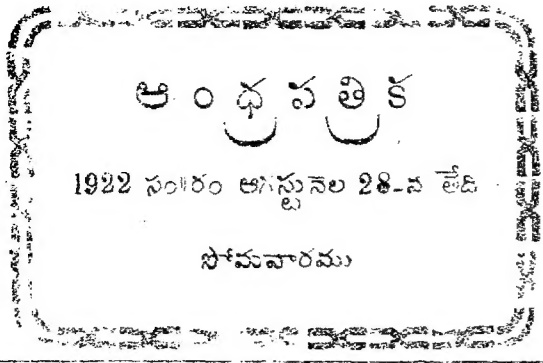
అంగోరా ప్రవాసవర్తము

భరతఖండమును త్యజించి మహామృదీయులు శేఖాం తరముల కేగవలె నని పోటసీగారు నూచించిరి. అట్లు దేశము నందలి మహామృదీయుల లండను సోక్రసారిగా వెళ్లుట సా త్యమకాదుగాన వెనుక స్వయమువా వేర్వగవిరితిని అంగోరా తగ్గుచుని యొకవర్తము నేర్పరచి వారిని కనిష్టాంతునోపిలుకు గాని పోనాకుగాని పంపదగునని ఆసహాయవాది యగు బాక ప్తరు మేటముషీరు మాన్వీకు కిన్దాయిగారు నయితిటలు నుండి నూచించిరి.

బర్తాశాసన సభలు

ప్రజలు బహిష్కరింపవలెను.
బహిరంగసభ.

బర్తావాదు కాసనసభలకు వెళ్లరాదను విషయమును తీర్మానించుటకు బహిరంగసభను జరిపెదమని బర్తాసంఘసభ్యు డొందు ప్రకటింపగ, తక్కిన కార్యనిర్వాహకసంఘసభ్యు లట్లు సభచేయగూడదనిరి. వారు పొడవైనను బాచిరీపాటలో గొప్పసభ జరిగినది. చాలమంది శ్రీగూండు వచ్చిరి. వాయుకుం రాతను. చాలసంఘములవారు రాతరు. సన్యాసి శ్రీశ్రీమ. గాడు మాడుగంట బుపస్యపించిరి. కాసనసభలకు వెళ్ళగూడదు. కొన్ని సేలక్రిందట సభ్యులకు రాత కామాల నిచ్చిన 21 మందిసభ్యులును మరల వెళ్లగూడదని సభ వాతగ్రీకముగ తీర్మానించిరి.

అహింసా ధర్మము

యె కేలు కాలిన్సుగారి మరణవార్త వినిన తోడనే, క్రైస్తవమతగురు వగు పోపు గారు విచారగ్రస్తుడై, దౌర్జన్యమునలన ఏయద్య మమయినను సఫలము గానేరదని, ప్రకటించినట్లుల నూటరు తంతివార్తలు చెలుపుచున్నవి. ఇటీవలనే చిత్రంజనబాసుగారు కలకత్తాలో నువన్యసింహుడు దౌర్జన్యమునలన ఏదేమునకును స్వాతంత్ర్యము లభింప లేదని స్పష్టపరచిరి. దౌర్జన్యసాధనముల వలన చేకూరిన స్వాతంత్ర్యము త్వరితం నశమింది క్రొత్తనిరంకుశత్వమును దానిసాసమునందుజేర్చెను. యూరపుఖండపు చారిత్రము ఈసత్యమును తేట పరుచు చున్నది. నేటికిని పాశ్చాత్యప్రపంచము ఆత్మశాంతిని బడయక పెనగులాడుచున్నది. ఎన్ని ఏర్పాటుల గావించినను, అయ్యవి పోరాటములను బలపరుచుటకే తోడ్పడుచున్నవిగాని, నిజశాంతి గుదుర్చుజాలకున్నవి. పశుబలమును అంత్యప్రమాణ ముగ నంగీకరించునంతవరకు ఇట్టి దుస్థితి ప్రబలు చునే యుండును. ఎల్లెండు చారిత్రము దౌర్జన్య విఫలతను చాటుచున్నది. పరులపై ప్రయోగింప దలచిన దౌర్జన్యసాధనమును తుదకు విరిపు ప్రజ లొండ్లారులపై ప్రయోగించుట తటస్థించినది. ఇందు వలన జనించిన అంతర్వైషమ్యములు సమయము తొలకాలము పట్టునో యూహింపవచ్చును. దౌర్జన్యము ద్వేషమును పెంచును. అహింస ప్రేమను పెంపొందించును. దౌర్జన్యసాధనము పరులకు నష్ట ము గలిగించును. అహింసాసాధనమువలన పరులు పెట్టెడిభాదలను తానే యనుభవింపవలసివచ్చును. అందుచే నిజమగు ధైర్యసైర్యములు అహింసా సాధనావలంబులకే గానలయును. దౌర్జన్యము ధైర్యము క్ష మయినది గాదు. మోటుబల మెవరికి నధికముగ నున్న వారు జయముగాంతురు. పశుబల ప్రయోగము గావించెడి వారు ఎదుటివారిని జూచి, లోలోన భయము జెందెదరు. అహింసాసాధకు లటులగాదు. వారికి ప్రతిపక్షుల జూచిన ఆవంతయు భయములేదు. ఇతరులను బాధపెట్టుటకు మారుగ ధైర్యయుక్త మగు తమ కార్యములవలన గలిగెడి భాదలను తామే భరింతురు. దౌర్జన్యఫలిత మేమి ? ఇరుపక్షములవారికిని పోరాటములు తాత్కాలిక ముగ సమసియులుండినను, అవి లోలోపల రాజుచునేయుండును. ఎప్పుడో యొకప్పుడు, అవి మరల ప్రజ్వలిల్ల గలవు. ఇందుకు ప్రాన్సు జర్మనీల కలహములే తార్కాణములు.

నలువది సంవత్సరములకు పూర్వము ప్రాన్సును సెవో హెడెక్ యుద్ధములో నోడించి ఆల్సెను లోరయను బాగమును జర్మనీ దిగ్విరింగి నప్పటి నుండియు, ప్రాన్సురోషము రాజుచునే యుండెను. మరల సితరుణమున జర్మనీ నోడించి, ఆల్సెనులోరయను బాగమును జర్మనీవద్దనుండి ప్రాన్సు ఊడబెరుకుకొనుటయే గాక, జర్మనీని తలయెత్త కుండ నణగద్రొక్కవలెనని ప్రయత్నించుచున్నది.

ప్రాన్సు దేశము ఇటుల పగసాధింప బూనుటవలన, జర్మనీకిని ప్రాన్సునకును మధ్యగల ద్వేషము మరల విస్తరించునుగాని తొలగిపోవనేరదు. ఎల్లెండుదేశపు స్వాతంత్ర్యోద్యమమును బలిమిచే నణగద్రొక్కటకు ఇంగ్లండు చేసిన ప్రయత్నములు తాత్కాలిక విజయము బొందినట్లుల గనుపించినను, తుదకు విఫల మయ్యెను. కాని సిక్ ఫీచువత్మువారు బలప్రయో గమును నమ్ముకొనినందులకు ఫలముగ, ఇప్పుడు వారిని అంతఃకలహములు పీడించుచున్నవి. దౌర్జన్య సాధనము ప్రయోజనరహితమునై ఇప్పుడు గనుపించి నంత స్పష్టముగ నిదివర కెన్నడును కనపింప లేదు. ప్రపంచచారిత్రమునం దెల్ల ఘోర మగు కడచిన సంగ్రామమే జాతుల పోరాటములను మాన్ప జాలక, ప్రపంచశాంతిని చేకూర్చజాలక, నూతన వైషమ్యములను బుట్టించియుండ, పేరు నిదర్శన మేమి గానలయును? ప్రాపంచికపునర్నిర్మాణము నకు దౌర్జన్యము విఘ్నకారి యని రుజువగు చున్నది. పోపుగారు దెలిపినట్లు, దౌర్జన్యము వలన ఎట్టిసత్కార్యములును విజయము గాంచజాలదు. పోపుగారు రోమను క్యాతలిక్కు ప్రపంచమునకు గురువు. తమయనుచు లయినను, దౌర్జన్యసాధన విఫలతను గుర్తించుటకు పాటుపడుట పోపుగారి ప్రధానధర్మము. జాతుల వ్యవహారముల పరిష్కారమునందు దౌర్జన్యసాధనమును తొలగించుటకు, వారు నిరంతరము కృషిపలుపవలయును. కేవలము సిద్ధాంతములను తెలుపుట తొత్పప్తిపక్షక, పాశ్చాత్యప్రపంచమునందు తమకు గల పలుకుబడి నంతను పోపుగారు వినియోగించుట అత్యంతావ సరము. పాశ్చాత్యప్రపంచము దుఃఖమున మునిగి, దానినుండి బయల్పడుటకు చేతగాక పరితపించు చున్న యీ సందిగ్ధసమయమున, పోపు వంటి పీఠస్థుడు అహింసాధర్మవ్యాపకమునకు తోడ్ప డుచో, క్రైస్తవసంఘములకు వారు మహావికార మొనర్చినవారయ్యెదరు.

గాంధీ మహాత్ముని యుద్యమము, హిందూ దేశభక్తిదయమునకు మాత్రమే గాక, ప్రపంచ రక్షణమునకు గూడ మార్గము జూపుచున్నది. భార తీయుడు తన కృషియందు విజయము బడయునెడల, ప్రపంచము కూడ తరించినట్లులనే ఎంచవచ్చును. అహింసాధర్మము యొక్క ప్రాముఖ్యమును భారతీయు లందుచే బాగుగ గ్రహింపవలయును. అహింసాధర్మమున కేమాత్రము భంగము వాటిల్లినను, మానవకోటికి తీరిని నష్టము వాటిల్లు నని వారు గుర్తించవలయును. అహింసాధర్మము, మా నవక్రేయమునకు ముఖ్యవశ్యకము. ఈసత్యమును హిందూదేశము ప్రపంచమునకు బోధింపవలసి యున్నది. కేవల సిద్ధాంతరూపమున గాక, ఆచ రణపూర్వకముగ రుజువు చేయవలసి యున్నది. గాంధీమహాత్ముడు, చిత్రంజనదాసు మొదలగు మహామహానుజులు అహింసాధర్మమునకు విజయ మును సమకూర్చుటకు బద్ధకంకణులై తమ సర్వ స్వము నందుకొని కర్షణ జేసియున్నారు. ధర్మ రహిత మగు రాజకీయ, ఆర్థిక, సాంఘిక వ్యవహార ములు వారికి రుచింపవు. సత్యమునకు దూర మగు మంత్రాంగాది తాత్కల్యవహారములు వారికి గిట్టవు. సత్యమును అహింసను ప్రధానసాధనము లుగ గైకొని, గాంధీమహాత్ముని, దేశమాతను గౌరవించి, భారతీయులు తాము తరించి లోక మును తరింపజేసెదరు గాక ! "హిందూదేశము ద్వారా, ప్రపంచము స్వరాజ్యమును చవిజూచును" అను చిత్రంజనుని విశ్వాసమును సార్థకపఱచెదరు గాక !

త్యాగ మహిమ

త్యాగమును ప్రశంసించినవా రెవరుందురు? బుద్ధి బలము గాని, అఖండసంపద గాని, త్యాగ మహిమతో తులదూగవు. తన ధర్మమును నిర్వహించుటలో, ఎట్టేటున-తన కోల్పోయిన గోపాల దాసు దేశాయిగారి త్యాగము అద్వితీయముగ గనుపించుచున్నది. తన ఆస్తిని అంతను బొంబాయి దొర తన ము వారు స్వాధీనపరచుకొనుచున్నను, చలింపక సంతెనము గనుబలచిన గోపాలదాసుడు భారతీయులకు మార్గదర్శకు డగుచు న్నాడు. సత్యముకొరకు రాజ్యము వదలిన అలనాటి హరి శ్చంద్రు డేమి, తుచ్ఛమగు నైహికసుఖములను విడనాడి శాశ్వతానందముకొరకు తపమున కేగిన బుద్ధు డేమి, హిందూదేశచారిత్రమును ప్రఖ్యా తము గావించిరి. ధర్మనిర్వహణకుతూహలము గనుబలచెడి నిదర్శనము లెన్నియైనను, హిందూ దేశచరిత్రయందు గనుపించును. నేడు గోపాలు దాసుగారి త్యాగముసయితము ప్రాచీనసాంప్రదాయముల కనుగుణముగ నున్నది. సహాయనిరాకర ణోద్యమమునందు జేరి పనిజేయుట తనయుత్పత్తి ధర్మ మని గోపాలదాసుగారికి తెలియును. అందు వలన విహితముగ నధికనష్టము నాటిల్లు నని సయి తము అతనికి తెలియును. కాని ధర్మనిర్వహణము ముందర ఎట్టేటును రక్షించుకొను ప్రయత్నము అతనికి నీచముగ దోచెను. త్యాగపహ్ని హృదయ మున ప్రజ్వలించునపుడు, ఆ శాబంధములు పటాపంచ లగును. కారాగృహమునకు పోవుటకు పలువురు ముందుకు వచ్చుచున్నను, ఆస్తిని పోగొట్టు కొనవలసినపరీతౌనయ మే తెంచునపు డెవ్వరును ముందుకు రా రను ఆత్మేపణకు గోపాలదాసు గారి నిదర్శనమే తగు ప్రత్యుత్తరము నొసగును. జమిందారీ ఎట్టేటును పోగొట్టుకొనిన గోపాలదాసు దేశాయిగారు, నేడు ఎక్కుడు నైతికసంపదతో తులదూగుచున్నాడు. వెనుక తన రయితుల మన్నన లకు మాత్రము సాత్రు డయిన దేశాయిగారు నేడు భారతభూమిసన్మానమునకు సాత్రు డయ్యెను. ఆతని త్యాగమహిమ, పలువురలో త్యాగపహ్నిని రగుల్కొల్పు జాలియుండును. హిందూదేశము తన గమ్యస్థానమును నేడో రేపో చేరక తప్పరను విశ్వాసము బలపడుటకు, గోపాలదాసువంటి దేశ భక్తుల త్యాగము కారణ మగుచున్నది. వీరిని అభినందించుటకు అహమ్మదాబాద్ సంగమనందు ప్రజల బహిరంగసభ జరిగె నని అసాన్సినేయేటెడు ప్రెస్సువార్త చెలుపుచున్నది. సభాధ్యక్షు లగు వల్లభభాయి పటేలుగారును తదితరులును వీరి త్యాగమును కీర్తించిరి. వీరి తాలూకాలో, గాంధీ మహాత్ముడు ఊహించిన స్వరాజ్యము ఇదివరకే సిద్ధించినట్లు, సివిలు, క్రిమినలు పోరాటము లంత రించెను. త్రాగుడు నిషేధించబడెను. జీవహింస మాన్పింపబడెను. పరిపాలనము ప్రజాభిమతము ననుసరించి కొనసాగింపబడెను. ప్రజల సమ్మతి ననుసరించి రివిన్యూ వసూలుచేయబడెను. నిరాకర ణోద్యమమునందు జేరవలె నని గోపాలుదాసుగారి కిదివరకే కుతూహల మున్నను తన ప్రజలయెడ ఆదరముచే వారందుకు బూనరయిరి. కాని, గాంధీ మహాత్ముని కలసినప్పటినుండియు, ఇట్టి యభిజూ సము తన శాశ్వతధర్మమునకు అడ్డురాగాడ దని వారికి నిశ్చయ మయ్యెను. ఎట్టేటు ననుభవించుచు న్నప్పటికన్న, ఇప్పుడు తాను ఎక్కుడు సౌఖ్యము గను, ఎక్కుడు పవిత్రవృత్తిముగను ఉన్నట్లుల గోపాల దాసుగారు భావించుచున్నారు. ఇట్టి భావము గల వారికి, ఎట్టికష్టములయినను తృప్తిప్రాయములగును.

గోపాలరావుగారి సహాయమునకు అధికారులు చేసిన ప్రయత్నము, వారి కీర్తిని మరింత విస్తరింపజేయుటకును, నిరాకరణోద్యమమును బలపరుచుటకును, ప్రజల నిశ్చయమును దృఢపరుచుటకును, కారణ మయినది. త్యాగభావభరితమగు నీ ఆర్యావర్తమున ధర్మము మరల తనతొంటి బాన్మత్వమును బడయు నని యూహించవచ్చును.

శాసనసభల బహిష్కారము

నూతనసంస్కరణములను గూర్చి యోచించుటకు రంగూనులో బహిష్కారసభ జరిగెను. ఆ సభలో క్రొత్తశాసనసభలను బహిష్కరింపవలెనని, తీర్మానింపబడెను. క్రొత్తగ సంస్కరణములను పొందిన బర్మావారులు శాసనసభలను బహిష్కరించుచుండ, ఇదివరకే బహిష్కరించిన మన వారు కొందరు వానిలో బ్రవేశింపవలెనని కోరుట విచిత్రముగా దోషకమానదు. గత సంచికలో రావుల సీతారామయ్యగారు వ్రాసిన లేఖ, ప్రాత వాసనలకు నిదర్శనము. స్వశక్తిపై విశ్వాసములేక, పరావలంబనమువంకకు బుద్ధి మరలుట, అసహజముగాదు. "శాసనసభల ద్వారా స్వరాజ్యమును సంపాదించలేక బోవచ్చును గాని వీలైనంతవరకు అభివృద్ధికరము లగు మార్పులను చేయుటకయినను అవకాశముండదాయని నాసంకల్పము" అని సీతారామయ్యగారు వ్రాసిరి. దేశమున కీతరుణమున గావలసినది స్వరాజ్యము గాని ఏవియో కొన్ని స్వల్పమార్పులు గావు. అట్టి మార్పుల నచ్చుటకు శాసనసభలతో నిమిత్తము లేదు. ఎట్టి నిరంకుశ పరిపాలన మయినను, ఏవియో కొన్ని మార్పుల జేయక మానదు. రైల్వే, కాలువలు, పోస్టు ఆఫీసులు మొదలగు సౌకర్యములు ప్రస్తుత శాసనసభలతో నిమిత్తము లేకుండనే చేయబడెను. కాని వీనితో దేశము సంతృప్తి చెందునా? దేశమునకు గావలసినవి పైపైమెరుగులు గావు. శాశ్వత మగు స్వపరిపాలనాధికారము ప్రజలకు హస్తగతము కావలయును. అంతవరకును, ప్రస్తుతదస్సితి తొలగిపోవడు. స్వల్పసంస్కరణములు విశాలసంస్కరణములకు త్రుప్త లనుసూక్తియొక్క ప్రాముఖ్యమిప్పుడు గనుపించుచున్నది. స్వల్పసంస్కరణముల వ్యామోహముతో విశాలాశయము మరుగుపడును. శాసనసభలను బహిష్కరించుటచేతనే, స్వరాజ్య సమస్యప్రాముఖ్యము ఇప్పుడు స్పష్టముగ గనుపచున్నది. లేనియెడల, శాసనసభలలో ఏకాధిపత్యము కలిగినను, అంతటితో తృప్తిపడి నిజాయమును ప్రజలు మరచిపోయెడి వారే. నిర్మాణకార్యక్రమమున కడ్డకు అంతమునందు తగిన యభివృద్ధి లేకపోవచ్చును. కాని, వెనుకటికిని ఇప్పుటికిని అద్భుత మగు మార్పు గనుపించుట లేదా? ఈమార్పు మనలో కొందరికన్నను, లాంకుపైరువారి కెక్కుడుగ గోచరించినది. భారతీయులకు స్వపరిపాలనము మొగవలయు ననియు, తుర్కీ-సమస్యను పరిష్కరింపవలె ననియు లాంకుపైరు పనివారలు మొరలిచుచున్నారు. కడ్డకు విషయమై ఎక్కుడు శ్రద్ధతో పనిజేయుచో, స్వరాజ్యము చేరువకువచ్చుననుటకు సందియములేదు. ప్రజ లిష్టపడిప్పుడే పరాధీనభావము విడనాడుచున్నారు. స్వశక్తివలన దేశమునందేమాత్ర మభివృద్ధి గలిగినను అది శాశ్వత పయోగకరముగ నుండును. ఇతరుల యనుగ్రహముకొరకు ఎంతదూరము వేచియుండినను, దానిఫలితము నిరర్థకము. హిందూదేశము అనుభవమువలన ఈపాతమును నేర్చుకొనినది. ఈతరుణమున దేశవృద్ధిని మొదలు విడనాడిన శాసనసభల ప్రవేశము వంకకు మరల్చుట, దేశమునకును

మహాత్మునకును ద్రోహ మొనర్చినటు లగును. ఇంతవరకును దేశమున చేరూరిన ఆత్మవిశ్వాసమును దేశభక్తుల అఖండత్యాగమును నిరర్థకముగావించుట యగును.

మద్రాసు అసమ్మతిసభ

ప్రధాన మంత్రిగారి యుపన్యాసముపట్ల అసమ్మతి జూపుటకు ఇటీవల మదరాసులో జరిగిన సభలో, చేరిన సభ్యులు తమాషాకు నచ్చిరనియు, వెక్కిరింతలు నేరకొలములకు పాల్పడిరనియు, న్యాయ విచారా పత్రిక నిందించి యుండెను. కాని సభకు వెదలినవారు నేరువిధముగ నభిప్రాయపడిరి. అసమ్మతి తీర్మానము తుదకు ఓ డి పోయినను, సభ్యు లెల్లరు సక్రమముగ బ్రవర్తించియు అభిప్రాయము ప్రబలెను. ఇందుకు దోడు సభాభ్యుత్తత నహించిన టి. వి. శేషగిరి అయ్యురూగారు పత్రికలకు వ్రాసిన లేఖ జూచిన, సభ్యులు ఇంకను బాగుగ వెల్లడి యగును. ఈవిషయమైనభిప్రాయ మిచ్చుటకు శేషగిరి అయ్యురూగారికి ఎక్కుడు అధికారము గలదనుట నిశ్చయము. వారియభిప్రాయములను ప్రమాణముగ నైకొనవలసి యుండును. చెన్నపురిసభలో జేరినవారు, మిగుల చక్కగ బ్రవర్తించి రనియు, తమ కిష్టములేని తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ వోటు జేయుటకు వారికి హక్కుగలదనియు, గలభా ఎక్కడను జరుగలే దనియు, అధ్యక్ష తీర్మానము గాని ప్రతిపక్షుల సహాయమున గాని, జరుగలేదనియు, బహిరంగసభల విషయమై చెన్నపురి ఇతరభాగములకు మార్గదర్శకముగ నుండుననియు, వ్రాయుటయ గాక, శేషగిరి అయ్యురూగారు సభ్యులకు తమ కృతజ్ఞతను తెలిపిరి. సభ భగ్న మగుననియు, అల్లరులు జరుగు ననియు, వారికి ముందు గనే కొందరు తెలిపిరట. కాని ఈ యూహలన్నియు అసత్యము లని తేలెను. ప్రత్యామ్నాయ తీర్మానము గూర్చి మాటలాడినవా రెవరును తమ ప్రతిపక్షుల కెంతమాత్రము అగౌరవముగ మాటలాడలేదనియు, మద్రాసు చూపినన్నిగ్రహమునకును సహనమునకును దాని నెంతయు అభినందింపవచ్చుననియు, శేషగిరి అయ్యురూగారు చెలుపుట బట్టి, న్యాయవిచారాపత్రిక వ్రాతలు దురభిమానపూరితము లని వేరుగ చెలుప నవసరము లేదు.

సివిలుసర్వీసు తరగుటలు

మధ్యరాష్ట్రముల సివిలు సర్వీసు యువో్యగులు ఇండియా ప్రభుత్వకార్యవర్గ యగు పీలు ప్రభుత్వగారికి తమ కష్టములను తెలియజేయుచు స్వరాజ్యశయమును ప్రజల మనోరథములను, నిరసించుటయ గాక, ఇండియా ప్రభుత్వమును సయితము ఎటుల నిందించిరో, పాతకులు చదివియుండురు. ఇట్టిలేఖను పంపుట, అసాధారణచర్యయనియు, అత్యంతమగు నవిధేయత యనియు మార్మింగు పోస్టుపత్రిక సయితము అంగీకరించుచున్నది. కాని ప్రస్తుతవ్యవహారసందర్భములందు, అట్టిపని న్యాయమే నని, ఈ పత్రిక సమర్థించుచున్నది. ఇంతటి యవసర మేమి గలిగెను? సివిలు సర్వీసు యువో్యగులకు వేతనములు, పెన్షనులు, అల్ల వెన్నులు వృద్ధిచేయబడెను. ఎప్పుడు పట్టిన నప్పుడు కొలుపు జాలించుకొనుట కవకాశ మియబడెను. కాని, వారు అంతటితో సంతృప్తి చెందలేదు. తాము శాశ్వతముగ నిలిచియుండవలెనని, వారు కోరుచున్నారు. భారతీయ లాస్థానముల నాక్రమించుకొనడము. తమ యువో్యగులను తాము నియమించుకొనుటకు భారతీయులకు హక్కు లుం

డవు. స్వపరిపాలన వెన్నుదీను నామమాత్రము గనే యుండవలెను. ఈరీతిగ నుండు సివిలు సర్వీసు వారి యభిలాషలను మార్మింగు పోస్టు మొదలగు పత్రికలు హర్షించుటయ గాక, లాయడు జార్జి గారు సయితము హర్షించుచున్నప్పుడు, వారి తిరుగుబాటునకు ప్రోత్సాహము గలుగుట వింతగాదు.

శ్రీమతి పార్వతిదేవిగారి హెచ్చరిక

ప్రస్తుతసమయమునందు పురుషులతో బాటు శ్రీమతి సయితము ముందుకు నచ్చి మాతృసేన యొనర్చుట మిగుల యనుకూలచిహ్నము. లాలా లజపతిరాయిగారికూతు రగు శ్రీమతి పార్వతిదేవి గారు అమృతసరమునందలి జలియకావాలాబాగు వనితజ్ఞేత్రమునందు ఉకన్యసించుచు ప్రజలు కద్దరును ధరింపవలె ననియు, స్వరాజ్యముకొరకు త్యాగ మొనర్పవలయు ననియు, మాతృవిమోచనార్థము తమశక్తి సంతతు వినియోగింపవలెననియు, హెచ్చరించిరి. ప్రజలబలహీనత తొలగిపోవలయుననిన, కద్దరును ధరించుటయే మూర్ఖ మనియు, స్వరాజ్యము లేకుండ హిందూ దేశమునకు సౌఖ్యము లేదనియు, స్వదేశే లేకుండ స్వరాజ్యము చేరూరదనియు, ఆమె స్పష్టపరిచెను. శాసనసభలను బహిష్కరించుట ధర్మమని అమె హెచ్చరించెను. శ్రీమతి సయితము దేశముకొరకు తమ సర్వస్వము నిర్మింపవలెనని, పార్వతిదేవి గారు ఉద్బోధించిరి. పార్వతిదేవిగారిసందేశము పాంచాతరాష్ట్రమునందే గాక, హిందూదేశమునందంతటను కార్యదీక్షకు పురికొల్పు నని తలచెదము.

సిక్కుల నిర్బంధము

గురువసములో కట్టెలు గొట్టికొనినందులకు గాను, అకాలీలకు అయిదుగురకు ఒక్కొక్కరికి 6 మాసముల కఠినశిక్షను అసిస్టెంటు కమిషనరు గారు విధించిరి. ఇది సివిలు త గాదాక్రిందకు మాత్రము వచ్చును. అట్టిలేరి, వేరముక్రింద తమ సోదరులను శిక్షించుటచే, అకాలీలు ఈ శిక్షను సహించక సత్యాగ్రహము నవలంబించిరి. చెల్ల నవ్వకు. నచ్చినవారి నందరను ఇధికారులు అరెస్టు చేసిరి. ఇంతవరకును రెండువేలకు పైగ అరెస్టు అయిరని తెలియుచున్నది. అకాలీలను మొదటి నుండియు ఎటుల దండించుచున్నదియో తేటతెల్లమే. ఎట్టి నిర్బంధములలో నయినను, వీరు శాంతము గను, చార్జనరహితముగను ప్రవర్తించుచున్నారు. రెండువేలమందిని అరెస్టుజేయుటచే, ఇధికారులు వీరికి సత్యాగ్రహమునందు శిక్షణను గొలుపుచున్నారని యూహించవచ్చును. ఇధికారుల నిర్బంధములు ప్రజలయత్నాహమునకు దోహద మొనగుచుండును. లా, ఆర్డరు లీరీతిగ పరిణమించుచున్నవి.

గాంధీనిర్బంధవిమోచనము

గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధవిముక్తుల గావించవలయునని కోరుచు తీర్మానము నొకదానిని మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభలో సేతేషియాలలో గారు ఉపపాదించ నుద్దేశించిరట. ఇట్టి తీర్మానమును శాసనసభవా రంగీకరించెద రనుకొనినను, దీనివలన ప్రయోజనమే ముందును? బొంబాయిప్రభుత్వము వారిండుకొలుల బద్ధు లగుదురు? కర్యవసాన మెందులగును, గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధము గూర్చి శాసనసభ్యులలో నొక్కరయినను యోచించుటకు పాల్పడుట విశేషమే గద.

విదేశ వార్తలు

ఐరిషు విప్లవము

కీ॥ శే॥ కల్లిన్సును సమాధిజేయుట

కార్కునుండి ప్రజాస్వామ్యవాదుల పెడలగొట్టుట.
లండను ఆగస్టు 25:—కింగ్ డెన్మార్క్ లను ప్రభుత్వ పాలనమునకు వశమొనర్చుకొనెను. కార్కు జిల్లానుండి నిరంతరము ప్రజాస్వామ్యపటాలముల కత్కడను తావుతెనుడ యొనర్చుచు నున్న కార్కును పట్టణమును ప్రభుత్వపటాలము లకస్తాత్మకముగా గిరింపెను. ప్రజాస్వామ్యవాదులు అగ్నిని గురింపించి కాని ప్రభుత్వపటాలములు తిరిగి గురిపించినవిదట పట్టణములోని మైలికవిరముల దగులచెట్టి ప్రజాస్వామ్యవాదులు వెనుకకు పోయినారు.

మల్కహి సేనానాయకుడుగ నియమింపబడుట
లండను, ఆగస్టు 24:—విరిషుప్రభుత్వపటాలములకు వెనుకకు మల్కహిగారు ప్రధానసేనానిగ నియమింపబడిరి.

దెయిలు ఈ రానుసమావేశము నిలుపబడుట
శ్రీవారమున కమావేశము గావలసినదిగ నిర్ణయింపబడి దెయిలు ఈ రానునదిగ వేయబడినది. తిరిగివచ్చున సమావేశమున నిర్ణయ ప్రకటించబడలేదు.

కల్లిన్సుకవమును డబ్లినునకు చెచ్చుట
ఆగస్టు 24:—మైక్లెం కల్లిన్సుగారి కవమునాకపై కార్కు నగరమునుండి రాత్రి డబ్లినునకు కొనిరాబడి వింసెంటుహాస్పిటలు చాపెలనందుకుండుచున్నది. కవము రాత్రికి గారకవిచ్చుము లతోపిటిహాంసుండుచున్నది. కుక్ వారము ప్రాంతాల్లోనికి తీసికొని పోవబడును. సోమవారమున సమాధి జరపబడును.

ప్రజల ఘోరవిచారము
లండను ఆగస్టు 24:—కల్లిన్సుకవము కార్కునుండి చెచ్చెద రుదెలయలుచున్న రాత్రి రెండువారములనుండియు ప్రజలు నాకాల తామువద్ద గుంపులు గుంపులుగా తేరిరి. రాత్రి 2 గంటలకు నాక నిశ్చయముగా నాకాలమును ప్రవేశించెను. అంతట కల్లిన్సుగారి కవమునుండి చెచ్చెకొనిన దుండబడిన విరిషు ప్రభుత్వ రంగు లుగల వస్త్రముచెచ్చెనై కవము బడినది. కవము నాకాలమునుండి యూరెంపుతో వింసెంటు హాస్పిటలు చాపె లనకు గొంపోయెను. మంత్రదర్శమును, దెయిలు ప్రభుత్వమును, బంధువులను స్నేహితులను ఇతర యాదృశ్యములను కవమును వెనుక నిశ్చయముగా వదిలిరి. ఆ రేంపునకు వెనుక ఆస్తినిశలకు ను గురిచెట్టియుండుచున్నది అయినకవము నడచెను. చాపెలను తేరిన తరువాత చెచ్చెముతా వీక్షించెను. కవము చెచ్చె పోతుండ ప్రైములు ప్రాముడెను. బంధువులును మిత్రులును కల్లిన్సు ను గాంచుటకు లోనికి రానియబడిరి. కల్లిన్సుగారు వివాహ మాడనెంచిన యంతయు సాదరియు ముందు ప్రవేశపెట్టబడిరి.

కల్లిన్సుగారు యూనెల 28-వ తేది న విరమింపబడి వివాహ మాడ నిశ్చయించుకొనెను కానిగిట్టి గారిగురింపుచే ముహూర్తము మార్చబడినది. తానువివాహమాడ నిశ్చయించుకొనిన దినముననే కల్లిన్సుగారు చంపబడుటాశ్చర్యకరవిషయము.

మాంతకుని సంతోషము
లండను, ఆగస్టు 25:—కల్లిన్సుగారి సోదరుడగు జాను ఇటీవలనే ప్రజాస్వామ్యవాదులచే సరక్తయబడి నిర్బంధమున నుంచబడిన కల్లిన్సుగారి ఆంత్యక్రియలందు పాల్గొనుటకు ఆయన తిరిగియును వదిలిపెట్టబడినది. కల్లిన్సుగారిని హత్యగావించినవారు “నేను మైక్లెంను బహిష్కరించి” అని యుక్తాహముతో జెప్పుకొనుచుండెదని జానుజెల్లిపెను. ప్రజాస్వామ్యవాది కారులుగొందరు జానుగారిని గురితీయున వంతులకొరకు తోడువచ్చిరి. తొలితలో కొందరు విప్లవకారులు తమ్ము నాపిగనియు, అందఱకు కల్లిన్సుగారికి తగిలిన కుంగుండుతునే కాల్పిరిని కాని కల్లిన్సును పోరాడుట జాగున నెలయును. అందుచేతనియు జానుజెల్లిపెను. “శక్తిద్రోహి” యగు కల్లిన్సును చంపిండుట వారు సంకల్పించుచుండెదనియు గూడ జెల్లిపెను.

కవ జాత తనగారు కల్లిన్సుగారి కవముయెడల నిలవబడి అరిపటమును చిత్రించుచుండెను.

స్కాట్లండు యాత్రి పోలీసువారు ప్రాధుత్వవద్ద చాల ముగింపులనుగను గొని పట్టుకొనిరి. ఇవి విద్వంసున కంపముట కుడెట్లంప బడినది తెలియచున్నది.

నవ్వపరిహారమునకు

సమాధానము కుదురుట

బ్యాంకులు దివాలాదీయుట

బర్లిను ఆగస్టు 24:—నవ్వపరిహారములనుగురించి రాయబారములు జరుగుచుండెను. ఇంతవరకును ఎట్టి అభివృద్ధియు కన్పించుటలేదు. మాన్యుధర అమితముగ పడిపోవుచుండుటచే దేశమందు కలకలము వ్యాపించెను. ధర యధికముగ పడిపోవుట చూచి మాన్యుల నెవరు మాన్యుకొనుటలేదు.

చాల చిన్న చిన్న బ్యాంకులును, ప్రోక్టరును దివాలా దీసిరిని ప్రతీతిలు రూపివార్ల ప్రకటించుచుండెను. తపాలా కీసులందు విదేశీయ మనియార్డర్లను పుచ్చుకొనుటలేదు. ప్రేమ యానానికును ప్రతినిధులు ఛాన్సెలరువద్దకు జని దేశము ఆర్థిక అభాగతికి పాలుగాకుండ నివారణోపాయముల సరయవలెనని కోరిరి.

రాయబారములు ముగియుట

నవ్వపరిహార రాయబారములందు విషయస్థితి సంభవించెనని బర్లినువార్త చెబుచున్నది. జర్మనులు కరుణాపూర్వకముగా వాయిదాలను జెల్లింపని యెడల పూచీలుగ నుండుటకు రైసు ప్రారంభమునుండి 500 లక్షల బుగారు మాన్యులను మాత్రము నిలువ యొందెదనిని జర్మనులు తెలిపిరి.

నవ్వపరిహార రాయబారములు ముగిసెను. ఇంతవరకును వారును ఒక ప్రజాశాసక సమితిని రచియు నవ్వపరిహార సంఘమున కాప్రజాశాసక యంపటనునియు చెబుచుండెను.

జర్మను సూతనవరతులు

లండను, ఆగస్టు 25:—నవ్వపరిహార సంఘమువారికిని జర్మను మంత్రదర్శమువారికిని జరిగిన రాయబారములను గురించి వార్తలు సంక్రమముగ నున్నవి. రాయబారము లింకను పూర్తిగ ముగియలేదనియు, జర్మనీ సూతన సూతనల గావించుచున్న దనియు తెలియచుచున్నది.

జర్మనులసూచన తీరస్కరింపబడుట

బర్లిను ఆగస్టు 25:—జర్మనువాణిజ్యసంఘ రాయబారమునకు డాక్టరునర్తగా రిడినమున ప్రత్యుత్తరమిచ్చును. బాగు కలవ మొదలగు నవ్వపులవాయిదాల జెల్లింపలేకపోయినయెడల పూచీగావించుటకు గాను, విదేశీయ నాణెములలో కొంత నిలువధనమును కూర్చి దానిని మిత్రముండలి యధీనమున నుంచెద మను జ్యూనుసూచనను నవ్వ పరిహార సంఘ ప్రతినిధులు విరాజరించినది తెలిపెను. అడవులను గురించినను బాగుగల గురించియు వానుబాదులు నుండును.

సమాధానము కుదురుట

కవ జాత వాద్దరి మాన్యుధర గాన్తజర్మను ప్రభుత్వముతో సాగించుచున్న రాయబారములు ముగిసెనని ప్రకటించబడినది. నవ్వపరిహార సంఘ ప్రతినిధులు తమ సూచనలను సంఘము వారికి చెబుటకు పారిసునకు జనిరి. బాగు, కలవ మొదలగు సరకుల వాయిదాలను జెల్లింపుటకు పూచీలుగ నెద్ద నెద్ద జర్మను పరిశ్రమలచే విల్లుల నొసంగుటకు జర్మను లంగీకరించిరి.

కోస్తాపన్నులు అధికమగుట

బర్లిను ఆగస్టు 26:—జర్మను ప్రభుత్వమువారు ఆగస్టు మాసాంత్యమునుండి సెప్టెంబరు 5 వ తేదీవరకు కోస్తాపన్నులు నూటికి 2,900 వోషున నధిక మొనర్చబడినది.

నివారణోపాయముల వెదకుట

బర్లిను ఆగస్టు 29:—మాన్యుధరయమితముగ పడిపోవుచుండుటచే సంభవించుచున్న ఆర్థికదృస్థితిని తొలగించుటకు ప్రభుత్వమువారు నివారణోపాయముల వెదకుచుండిరి. ఇందులకు గాను మంత్రులును స్థానికప్రభుత్వ ప్రధానమంత్రులును బర్లినున కాహ్వానింపబడిరి.

గనులలో పనిజేయుకాలము వెక్కువజేయుట

పారిసు ఆగస్టు 26:—వెటిలు పరిషత్తును” అనుపత్రిక ఇల్లు తెలుపుచుండెను నవ్వపరిహార వాయిదాల చెల్లించుటకు గురించి చాన్సెలరువర్తగారు వాణిజ్యనాయకులతో సంప్రదించిరి. వారమునకు ఆరుగంటల అధికముగ గనులందుపనిజేయు మూతమునకు పారిశ్రామిక లంగీకరించిరి. వాణిజ్యనాయకులతో గూడ చాన్సెలరుగ వర్తగారు వాయిదాల చెల్లించుటకు గూర్చినంతవరకు 1922 సం॥ వరకును కరుణాపూర్వకము జెల్లింపబడిన పరిహారములను సరఫరాజేయుటకు హామీగొట్టిస్సుగా రభయమిచ్చిరి.

మాన్యుధర పడిపోవుట

లండను ఆగస్టు 25:—ఈదినమున/సరకులను 11,000 మాన్యుల నొసగు చుండిరి కాని నవ్వపరిహార సంఘ యభివృద్ధి మార్గమును పట్టుచున్నదను వార్త తెలిసిన తరువాత మాన్యుధర హెచ్చి సరకులను 7500 నొసంగిరి. సా మాంతము 9000 మాన్యుల నొసంగిరి.

పాయింకేరుగారిపై జర్మనుకుట

పారిసు ఆగస్టు 25:—“మాటియ” పత్రిక ఇల్లు తెలుపుచుండెను: జర్మనీయందు “కాంసులు” అను ముద్రస్థి విప్లవకార సంఘమునకు తెలియగలదాని అనుసభ్యుడు పాయింకేరుగారిని జంపుటకు పారిసునకు వచ్చెనని నమ్ముచుచున్న వార్త వచ్చెను. పోలీసువారు అతనికొరకు వెదకుచుండిరి.

తరువారి:—పోలీసువారు వైసభ్యుని ఆరెట్టుజేసిరి.

అస్తియా విషమస్థితి

ఇటలీ పరాసుల సానుభూతి

జర్మనీతో మైత్రి

బర్లిను ఆగస్టు 24:—అస్తియాను చాన్సెలరు రగు నేటి యలుగారు జర్మనీ ప్రభుత్వమువారితో జరిపిన రాయబారముల కలవ సంప్రదానముగాను గుడిరెను. విదేశములనుండి ఋణములు రాజుట్టుచున్నయందు పరిష్కరింపబడువరకు ఇరుగుపొరుగు వారిసహాయముతో ఆర్థికదృస్థి నివారణోపాయముల వెదకవలె ననియు జర్మనీ సాభ్యులగుసంతకరకు దోడ్పడుననియు జర్మనీప్రభుత్వమువారు వాగ్దానము నిచ్చిరి.

ఇటలీవాగ్దానములు

రోము ఆగస్టు 27:—సేమియులు సాంజుగార్లు వెకోనా పట్టణముందు అస్తియాపరిశీతుల చర్చించుటకు గలసి కొనిరి. మిత్రముండలిలో కలసి వారియనుమతి ప్రకారమున రైతులు ఇటలీనా రెంచుచుండిరి. అస్తియాస్వాతంత్ర్యమును రక్షించుటకు తగిన ఆర్థికసహాయ మొనర్చి ప్రపంచకాంతికింక కరమగు అస్తియా దురవస్థను దస్పించుటకు ఇటలీవారు సానుభూతితోనుండిరిని ప్రతిక చెబుచుండెను. ఆర్థికసహాయము మాత్రమే యొనర్చినయెడల నిజమగుకాంతి గుడురనేరదని “లబ్బర్లేటరు” రోమున అనుపత్రిక చెబుచుండెను. వెకోనా యందు సేమియులుగారు, అస్తియాయొక్క రాజకీయపరిస్థితులను సాంజుగారికి నివేదించెననియు మిత్రముండలివారితో కలసి ఇటలీనాపరిషత్తును చర్చిసికొనెదననియు, అందుచే ప్రస్తుతపెట్టివాగ్దానములను గావించబాలనని సాంజుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెననియు గూటరునితేఖకుడుచెలిపెను. సేమియులుగారు అస్తియాకు జనెను.

ఇటలీవెదరింపు

అస్తియానుండల విప్లవము జరించినను, లేక జర్మనీతో గాని తెలియ ఎంతోతో గాని కలసిను అస్తియా రాజకీయములలో జోక్యము పుచ్చుకొనెదమని ఇటలీ వేదరించుచున్నది. సాంజుగారు, లండను సమావేశమున నిట్లు నుజువగా, అందు కలవ సంప్రదానము సంభవించునని బాయిసుబార్లి నుడిచెనని తెలియచున్నది.

పరాసు అభిప్రాయములు

లండను ఆగస్టు 28:—అస్తియా సహాయముకొరకు గావించుచున్న యార్దనాకముల కన్నివైపులనుండి సహాయమువచ్చు నూచనలు గలవు. ఈ విషయము యొక్క యావశ్యతను గమనించి పరాసు ప్రభుత్వమువారు ఈవిషయమై వెంటనే తమ అభిప్రాయముల చెబువలసినదని జాతీయమితివారిని గోరిరి. ఈవిషయమును పరాసు లతిశ్రద్ధతో గమనించుచుండిరి. అస్తియా సరిహద్దు రాష్ట్రములను జర్మనీ, ఇటలీ స్థావరాస్థావరములలో విషయమై త్రికమగురాజకీయ పోరాటముజరుగుచున్నది. అస్తియా జర్మనీతో గాని, ఇటలీతోగాని పోరులుటకు పరాసునా రంగీరించుటలేదు. లిటిలు ఎంటెంటోతో జేతుట లంగీకరించుచుండిరి. అస్తియా, జర్మనీతోగాని లిటిలు ఎంటెంటోతో గాని గరిముట ఇటలీనాకి కష్టము లేదు.

లిటిలు ఎంటెంటో వాగ్దానము

లండను ఆగస్టు 25:—లిటిలు ఎంటెంటోరాష్ట్రములు అస్తియాకు ఆర్థికముగ సహాయము జేయుటకు తీర్మానించినది “దెయిలీన్యూస్” పత్రిక చెలిపెను.

కాలేనా కాలయముం దగ్గిప్రమాదము

కాలే, ఆగస్టు 25:—కాలే నాకాలయయము రాత్రి గొప్ప అగ్నిప్రమాదము సంభవించెను. ఏడుగంటలవరకు విజృంభించినతరువాత ప్రైవేట్రిగిడు ప్రయత్నములవలన కొంత రిక్షయ. చాలలక్షల సరకుల నష్టము సంభవించు పని తెలియచున్నది.

స్థానికవార్తలు

కాలక్షేపము:—చింతాడి పేటకుందలి రంగవరమే శ్రీరంగవరం యాజమాన్యమున శ్రీమాన్ పి. యస్. రాజగోపాల భాగవతరుగారు ప్రాంతీ మానసంకల్పణము హరికథక చెప్పెదరు.

శ్రీకృష్ణ భక్తజన సమాజము:—శ్రీ చెన్నకేశవ మెరుమాల్గురుడితోట లక్ష్మయ్యగుడివీధి శ్రీకృష్ణ భక్తజన సమాజ భజనమందిరములో శ్రీజయంతి బ్రహ్మోత్సవ సందర్భమున నిన్న ఆదివారము రా. రా. శ్రీ అప్పలక్ష్మి నాయకరీ వారిచేత తిరువీధి కైర్యము జరుపబడెను.

ఒక క్రొత్త వైద్యపత్రిక:—హాకీం అండు వైద్యుడు టి. పేరిట ఒక ఆంగ్ల మాసపత్రికను చెన్నపురిలో హాకీం. ఎ. యం. ఆబ్దులు లాంగారు ప్రకటించుచున్నారు. దేశీయవైద్య శాస్త్రముల నభివృద్ధిపరచుటకై యావత్రిక స్థాపించబడినది. మా కందిన మొదటి సంవత్సరం వైద్య సంబంధములగు విషయము లనేకము లున్నవి. పత్రికాధిపతుల ఉద్దేశములు నెఱవేరు గాకయని మేము కోరుచున్నాము.

రవీంద్రనాథటాగూరుగారు:—ఆప్టబరు నెల మొదటివారమున డాక్టరు రవీంద్రనాథటాగూరుగారు చెన్నపురిలో మాడు ఉపన్యాసము లాసనెదరని తెలియుచున్నది. టిక్కెట్లు పుచ్చుకొనినవారే ఉపన్యాసములకు రావచ్చును. టిక్కెట్లు అమ్మకమునకు వసూలు అయినమొత్తము రవీంద్రుని విశ్వభారతి విశ్వవిద్యాలయమున కివ్వబడును. వై. యం. పి. ఎ. యందున్న డబ్బు. హిందీలుగాకి వ్రాసిన వివరములు తెలియును.

చెన్నపురిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము:—మోక యందలి పెరంబూరు బారక్సులో 30 వ తేదీ బుధవారము సాయంకాలము ఒక బహిరంగసభ జరుగును. యస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, సింగారవేలుకెట్టి, ఎ. కుమారస్వామికెట్టి వి. ఎల్. కామ్రై, ఇ. యల్. అయ్యరు, సుపిమహమ్మదు, పి. యం. ఆదికేశవ నాయకరు, గార్లు కాంగ్రెసుసభ్యులుగ చేరవలసిన ఆసక్తికలను గురించి ఉపన్యసించెదరు. ఇంతవరకు కాంగ్రెసు సభ్యులుగ చేరనివారు చందా నాలుగకాలతో సభకు రావలయు నని చక్కెరకెట్టిగారు కోరుచున్నారు.

మోటారు ప్రమాదము:—గురువారం సాయం కాలము రాయపేటకుందలి జనరలు పీటర్సురోడ్డునందు పోవరు కంపనీ సమాచమున 5900 నెంబరు మోటారును పోవుచుండెను. మోటారునుండి మెటాల్లారుకు పోవుచుండెను. ఎదుట నుండి ఒకట్రామునుండి ఎద్దుబండి వచ్చుచుండెను. ఈసమయమున ఈబండ్లనుభ్రమించు ఇరువురుపిల్లలారాదు వరుగత్తెమ్మ చుండిరి. ద్రోగరు బండిని నిలిపెను. వరుల బండిని స్టార్టుచేసెను. ఈసమయమున రెండవ పిల్లకాయ అడ్డము వచ్చుటచే అతనికి మడ్ గార్లు తగిలెను. బలముగ గాయములు తగిలెను. పిల్లకాయ జెనాలు ఆస్పత్రిలో చావుబ్రతుకులలో నున్నాడు.

సింగారవేలు: శెట్టిగారిల్లు సోదాచేయబడుట
బోల్లి విజయనకు సంబంధించిన పుస్తకములు కాకితములు నుండునను సందేహమునై శనివారము ఉదయం పోలీసువారు తిరువామూరునం దున్న యం. సింగారవేలుశెట్టి గారి యిల్లు సోదాచేసిరి. ఎట్టి కాకితములు దొరకనందున పోలీసువారికి ఆకాభంగము కలిగెను.

నీలకంఠబ్రహ్మచారి
కన్యావిద్యు డెడరేవనువారి కరపత్రమును పంచివెట్టి నండుల కై నీలకంఠ బ్రహ్మచారిగారు కుక్రవారం ఉదయం నిర్బంధింపబడిరి. ప్రస్తుతము పిల్ల ఎచ్చూరు నందలి పోలీసుకమిషనరు ఆఫీసులలో లాకుఅవ్వనం దున్నారు. సోమవారమునాడు ప్రధానరాజధాని మాజిస్ట్రేటుగారి కేసు విచారించెదరు. నుబ్రహ్మణ్యశివ, తిరుమలాచారిగార్లు బ్రహ్మచారిగారిని సందర్శింప ప్రయత్నించిరిగాని అందులకు అధికారు లకు అంగీకరించలేదు.

హైకోర్టు ఆచ్యుపనివారి సమ్మె:—లోను స్కెయిరునందలి స్కాటిషు ప్రెసునందలి ఆచ్యుపనివారు, హై కోర్టు బ్రాంచియందు ఆచ్యుపనిచేయువారు కుక్రవారం సాయం కాలము సమ్మెకట్టిరి. హైకోర్టునందు ఆచ్యుపని జరుగుట లేదు బాలె నెల ఆలవన్న ఇయ్యనందున పనివారు సమ్మెకట్టినది తెలియుచున్నది. ఈ ఆచ్యుకాలల యజమాను లగు గ్రేవుసు కాక్సును కంపెనీవారు ఈ క్రింది ప్రకటనము గావించిరి.
“కార్మికులు ఎట్టి నోటీసు ఇయ్యక నిలిచిపోవుటచే పను లకు ఇబ్బంది కలిగి. కార్మికులు పనియందు చేరి అధికారులకు తమ కష్టసుఖములను తెలుపుకొనవలెను. పని యందు చేరనివారికి శనివారము ఆదివారపు జీతము లివ్వబడవు. సోమవారము కూడ కార్మికులు పనియందు చేరని యెడల ఆచ్యుకాల మూసివేయబడును.”
పనివారు సోమవారము పనులయందు ప్రవేశింప దీర్చు నిందుకొనినయిన, కార్మికుల ఇబ్బందులను తొలగింపబడుటకై చదవని అధికారులు చెప్పి రనియు తెలియుచున్నది.

తాతా ఉక్కుపనుల కంపెనీ
వారి 15 వ సాధారణసభ 30 వారల్లి తాతాగారి యధ్యక్షతక్రింద 24 తేదీ సాయంకాలముజరిగెను. వాటాదారులకు దీవిదెండును ఇయ్యబడుటచే వాటాదారులు చాలమందిరచ్చి గోలజేసిరి. సభ ప్రారంభమైకవుటినుండి గందరగోళముగ నేయుండెను. బ్యాలెన్సుషీటు-నిల్వకట్టి-సరిగా లేదనియు ఆస్తినివ రములను, ఆగుల నిశ్చయింపబడిన ఆస్తి విలువను తెలియజేయ లేదనియు వాటాదారుడు ఒకడు ఆక్షేపించెను. గభను నిలిపి వేసి గ్రాత్తగ మరల ప్రారంభింపవలెనని. ద్రైక్టరు నివేదిక మొన్ననే లేదుటచే వాటాదారులు చదువుటకు వ్యవధిలేనందున ప్రస్తుతము సభ నాపుడేయవలెనని ఇంకోక పట్టుడు కోరెను. ఈమాదనను అధ్యక్షు లంగీకరింపలేదు. కంపెనీవారిదగ్గర ఇంకను 2000000 లక్షల పానుల దిబెచరులు-పురములు-విక్రయము నకు గలవు. వాటాదారులు కోమనా రున్నచో కంపెనీవారి కెడరెనను దరఖాస్తుల నంపుకొనవచ్చును. వాటాదారులు నివేదికమును అధిక్షేపించిరి. మామూలు వాటాలమీద దీవిదెండును పంచివెట్టవలెనని. నూటికి పాను 1 కి రు 4 లు కడ్డీ చొన వాటా 1 కి 2/4 రూపాయలనిచ్చుటకు ద్రైక్టరులు నిశ్చయించిరి. ద్రైక్టరులు నూటికి 4 రూపాయలు చొన దీవిదెండును సంపాదించిరి.

వాతావరణ నిధి

1922-23 సంవత్సరం ఆగష్టు నెల 28-వ సోమవారము.

తేదీ	అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత	అత్యధిక తేలిక	అత్యధిక తేలిక	అత్యధిక తేలిక	అత్యధిక తేలిక
తేదీ	తేలిక	తేలిక	తేలిక	తేలిక	తేలిక
జులై 28	90.9	81.0	...	22.86	2.29
జులై 29	82.2	69.8	0.08	46.24	6.52
జులై 30	87.9	80.2	0.08	7.32	6.94
ఆగష్టు 1	88.8	77.8	0.08	11.22	4.24
ఆగష్టు 2	84.0	76.2	...	10.92	6.14
ఆగష్టు 3	82.5	75.5	0.05	12.42	2.92
ఆగష్టు 4	83.2	76.6	...	4.76	8.00
ఆగష్టు 5	88.1	74.2	...	1.80	4.54
ఆగష్టు 6	99.8	75.1	...	1.87	5.45
ఆగష్టు 7	88.9	74.5	0.12	8.78	3.28
ఆగష్టు 8	89.0	76.8	0.16	7.00	0.28
ఆగష్టు 9	98.0	76.5	...	7.00	2.84
ఆగష్టు 10	81.6	5.5	...	7.5	1.88
ఆగష్టు 11	92.6	78.5	2.18	14.91	1.80
ఆగష్టు 12	85.8	72.6	0.23	15.29	2.24
ఆగష్టు 13	81.7	70.0	...	8.77	0.41
ఆగష్టు 14	87.5	74.5	...	4.48	1.78
ఆగష్టు 15	87.5	75.7	0.07	6.58	0.28
ఆగష్టు 16	91.0	72.8	...	5.70	3.80
ఆగష్టు 17	90.1	74.2	0.44	6.14	0.88
ఆగష్టు 18	89.6	78.0	...	0.08	1.11
ఆగష్టు 19	0.25	1.22
ఆగష్టు 20	77.0	72.5	0.11	81.85	7.50
ఆగష్టు 21	79.7	71.1	1.20	70.09	6.19
ఆగష్టు 22	77.8	73.1	0.59	92.7	12.90
ఆగష్టు 23	81.9	78.1	1.18	10.44	10.86
ఆగష్టు 24	80.8	65.9	0.02	8.14	8.78
ఆగష్టు 25	80.7	65.1	0.48	8.17	5.25
ఆగష్టు 26	67.8	61.2	0.42	102.47	10.25
ఆగష్టు 27	83.0	76.8	...	6.52	7.24
ఆగష్టు 28	84.8	72.4	1.08	12.04	7.07
ఆగష్టు 29	81.9	76.8	0.10	90.68	4.4
ఆగష్టు 30	81.9	78.7	0.80	88.58	...
ఆగష్టు 31	82.9	76.9	0.81	82.82	6.62
సెప్టెంబరు 1	91.5	74.0	...	10.98	...
సెప్టెంబరు 2	62.1	52.5	0.27	12.71	2.27
సెప్టెంబరు 3	61.8	52.2	0.10	14.29	7.68
సెప్టెంబరు 4
సెప్టెంబరు 5
సెప్టెంబరు 6

పశుప్రసాదములు, మెనుము, పశువు తీరములందు చుట్టు దట్టముగ నుండెను. దక్షిణమున తక్కువగ నుండెను. మిగిలిన ప్రదేశములం దొకమాదిరిగ నుండెను. బొబాయియం దార్భక్త సాధారణముగ నుండెను. దక్కనునందు తక్కువగ నుండెను. మిగిలిన ప్రదేశములం దధికముగ నుండెను సర్కారులు, దక్కను, కర్ణాటకము, మైసూరు, దక్షిణములందు వేడి తగ్గెను. మిగిలిన ప్రదేశములందు మార్పులు లేవు.

బంగారాభాతమున ఆగ్నేయప్రాంతమున వాయువీధి స్థితులు నిరముగ లేవు. వర్షములు గురియవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రాటు.

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

వై.మానికండు

కష్టమ మృశ్మిలక, మాలిన్యగార్లు చిటగాంగులో ను రక్షితముగ నున్నారని తెలియుచున్నది. వైద్యాలయమున ఒక వారముగోజు లుండెదరు. ప్రస్తుతముందు గల్గిన ఆవాంతరము వలన ప్రయాణము నాపివేయవలసినచై ననియు వచ్చే సందర్భము ప్రయాణమును ప్రారంభించెద వనియు వైద్యులు గారని. ఒకపక్షములో ఇంగ్లాండునకు పోవుదు మని.

పకటన

ఏలూరు ప్రధాన స్థానముగను తాడేపల్లిగూడెం, రాజమండ్రి విశాఖపట్నం, విజయగిరము, తెనాలి, గుంటూరు, మద్రాసు, స్థలములు శాఖలుగను యుండి 'అప్పన లక్ష్మయ్య అడ్డేపల్లి చన్ద్రయ్య అండుకంపెనీ' అనుపేరుతోను మఱిన్ని 1. అప్పన వెంకటసుబ్బారావుగారు 2. అప్పన రామచంద్రరావుగారు 3. అప్పన గోపాలక్రిష్ణమూర్తిగారు, అను పేరులతోను వ్యవహరించుచున్న వ్యాపారము, యాతేదీనుండి నిలుపుచేయబడినదనియును సదకు 1. అప్పన లక్ష్మయ్యగారు గాని 2. అప్పన వెంకటసుబ్బారావుగాని, 3. అప్పన రామచంద్రరావుగాని 4. అప్పన గోపాలక్రిష్ణ మూర్తిగారుగాని వారి ప్రతినిధులుగాని చేయు యేవిధపగు భేరములుగాని ఋణములుగాని నిరచరాస్థుల అమ్మకము విషయములో యొడంబడికలుగాని తనఖాలుగాని తాకట్టులుగాని పిల్లులు, చెక్కులు వ్రాయుటకుగాని మఱియేయితర లావాదేవీలుగాని సదకు వ్యాపారములో తతిమ్మా భాగస్థులమగు మమ్ముల సంతమాత్రమునుబాధింపవనియు నిందుమూలముగ ప్రకటింపబడినది. ఇంతటినుండి, ఇంతవరకు జరుగుచువచ్చిన వ్యాపారము కట్టిపెట్టుట, కంపెనీకి రావలసినబాకీలు నసూలుచేయుట, కంపెనీతొలగాకు నిరచరాస్థులు విక్రయించుట, సదకుకంపెనీ లోకుల కేయవలసిన ఋణములు తీరు మానముచేయుట విషయములలో తప్పసదకు నలుగురితోను మాకు ఎట్టివ్యాపారసంబంధమును లేదు.
ఏ లూ రు. }
11-8-22 }

ఓ-వెం-రం.

అనంతపురము

ఆరుమాసముల శ్రమ కలకరూరు ఉర్వకొండ గ్రామములయందు రాజగోపాలకృష్ణులకు నవన్యాసములనిచ్చినందులకు శ్రీయుత డి. నారాయణశాస్త్రిగారి వైది ఇచ్చుడు ప్రభుత్వము వారు అభియోగముల దెచ్చియున్నారు. వైమానములో విచారణకు లెచ్చుని కదలింపబడినట్లు ఒకరు అనంతపురమునండి వ్రాయుచున్నారు.

వెదనిండకొలను

ఈ నెల 19-8-22 తేదీన భీమవరం తాలూకా వెదనిండకొలను గ్రామకాపురములను దేశభక్తులను నగు శ్రీయుత మండలపత్రి రామచంద్రరావుగారు తమకుమారుని నామకాణ ముహూర్తిక సమయమునందు ఖద్దరు కస్తూరధాన్య స్వరాజ్య కిడికి రు 2.0-0 బను నియోగి సంఘమునకు రు 1-0-0 ని సంతకముతో కట్టుము సమర్పించిరి.

హైస్కూలు వార్షిక పరీక్షనము - నందిగూరు

ఈ నెల 20 తేదీన హైస్కూల్ కాలనెక్ట్ బోర్డు హైస్కూలు నమవార్షిక పరీక్షనము కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరువారియాధిపత్యము క్రింద మిగుల జయప్రథముగ జరిగెను. బోలెడు బహుమానములు వెండిపతకములు పంచివెట్టియెను. ఈపాఠశాలకు బ్రధానాధికారులు మ. రా. రా. శ్రీ. పరిణం జగన్నాథరావు పంతులుగారి రూపకము బహిరంగముపడెను. కీర్తికేసు లగు మ. రా. రా. శ్రీ. వాసిరెడ్డి అప్పయ్యగారిజే బహుమతిగ నొంగబడిన "బ్యాచ్ మింటక్ పందెపు గిన్నె" పోటీ నిమిత్తము బహిరంగముపడెను. అగ్రానవాధిపతి వందనముతో సభ ముగింపబడెను. (ఒకవిలేఖరి)

అంబువోవ మహాజనసభ ఆ. మాంధ్రమహాజనసభ

మన తెలుగుదేశమున కొంతవరకు ఖద్దరు కార్యక్రమము సాగించుచున్నారు కాని ఈ అస్పృశ్యతావిషయములో అసహాయ ఉద్వేగముతోను ఎక్కడను గమనించకుండుట కడు శోచనీయము. ఈ దినములలో ఉంచువిషయమై ఎంత పనిచేసి నను త ని వి తీరదు. మన నాయకులు విముఖులై యుండుట చాలాశోచనీయము. దేశభాషాపత్రికలు కూడను ఈ సభలవిషయమై ఎచ్చటెచ్చట నిర్ధారణచేయవలెనో వ్రాయసాహించుట లేదు. లేక ఆకేకవిషయములను గురించి ప్రధానవ్యాసముల ద్వారా ప్రజలకు ప్రబోధముచేసియు యీ అంతుబోవ విషయములో మూలభాషము వహించుట చాలవంతగా యున్నది. ఏ విషయములో మాచిన యీ సభలు రాజమహేంద్రవరము ననే చేయుట యుత్తమమని తోచుచున్నది. కనుక అచ్చటి పురప్రముఖులు యీ విషయమై గమనించి తగు సహాయము చేయ ప్రార్థింతులు. - నీలమ వెంకయ్య.

ముట్లూరు-ప్రభుల శ్రీకృష్ణమూర్తిగారు

శ్రీరామోల్లంఘన విచారణసంఘ నాయకులు గుంటూరు ప్రాంతమున కలెక్టరుగారు, నిష్పాధిత స్వచ్ఛంద సైనికులలో రు 10 ల జరిమానా విధించగా యింతకు నిరసించిన శ్రీప్రభుల కృష్ణమూర్తిగారు విషయము ఆంధ్రప్రదేశ్ కామగ్రామమున వెల్లడియైయున్నది.

శ్రీకృష్ణమూర్తిగారు చిన్నతనమునుండియు జాతీయాభిమానము కలవారు. నడును సం. 30. ఆంధ్రదేశమున ప్రసిద్ధి తెందిన శ్రీరామపురమునకు చాలకాలము కాపురముండిరి. గాను వాను, ఆంధ్రకృష్ణ దుర్గిరాల సాహిత్యకృష్ణయ్యగారి నిపుణులు. వారిని నిర్బంధించినవారితో ప్రత్యక్ష శ్రీగొల్లపూడి సీతారామ శాస్త్రిగారి సహకరించుచుండిరి.

గత దినముందు ప్రతివాదు పోలీసు సబ్ యిన్స్పెక్టరును యిరువురు పోలీసులను నాయకులయి ముగ్రామునకు వచ్చిరి. శ్రీకృష్ణమూర్తిగారిని జరిమానాయున్నని కోరగా ఆయన దానిని నిరాకరించి దేశమునూజనసభ నిర్ణయవ్యతిరేకమని. ఆయనకారి రాత్రి మూడు గ ౩౦౦ ఆయనతరువాత శ్రీకృష్ణమూర్తిగారి సంబంధముకు నమూన రు 30 లు విలవగలవస్తువులకు జప్తుచేసి తీసికొని వెళ్లిరి. ఈ దినప్రాతఃకాలమున జప్తుచేయించిరి. ఇట్టికృత్రిమ జరిగినను యింపుకేయు జంకక నుండరముఖరవింద కాంతి బాయక వైశ్యముతో సంతసమున వెద్దలయాచారము ననుసరించిన శ్రీప్రభుల కృష్ణమూర్తిగారి రెంతయు ప్రశంసార్హులు.

కనీవారం } ముల్లూరి సీతారామాంజనేయులు
28-8-22 }

ఉచితముగా యియ్యబడును - వృత్తిక వివేధ్యునిని

ఆర్యులారా! ఈభస్మమును ఒకసారి వాడిమాడండి! తేలు తుట్టినప్పుడు ఈ భస్మమును ఒక పేద యెత్తు వుపయోగించు కొనినయెడల రి నిమిషములలో తుట్టిన తావునకూడా నొప్పిలేకుండా పోవును. పోవు ఖర్చుకుగాను అజ్ఞా చిటిని పంపియడల ఒకరులము భస్మమును ఉచితముగా పంపించెదను దీని నుపయోగించువిధము అవునభయతో తెలిపెదను-వాకి రెడ్డి చెంచయ్య, గుంటూరుజిల్లా, రేపల్లెతాలూకా, రేపల్లె పోస్టు, పట్టేకోన అని వ్రాసేకొనవలెను.

అనంతపురమండల జాతీయోద్యమము

౧౯౨౨ సంవత్సరము ఆగస్టు ౨౩ తేదీ సాయంత్రము 3 ఘంటలకు తాడిపత్రి జాతీయ సరస్వతి విద్యాలయ భవనములో అనంతపురమండల జాతీయ సంఘసభ్యులు సమావేశమై యీ దినక తీర్మానములను గావించిరి.

అనంతపుర మండల జాతీయసంఘ సభ్యుల ఖాళీస్థానములలో నొకస్థానమునకు మ-రా-శ్రీ, గాడిచెర్ల హరిశ్చంద్రయ్య రావుగారిని సభ్యులనుగా నెన్నుకొనడ మయినది.

ఈ తూరి చిత్తూరులో జరుగబోవు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభకు మ-రా-శ్రీ, రాధిప్తురు ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ గారిని అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనడ మయినది.

అనంతపురమండల జాతీయసంఘ కార్యాలయమును తాడిపత్రికి మార్చుటకు తీర్మానించెదమయినది. మ-రా-శ్రీ, కోట్ల శ్రీనివాసాచార్యుల వారిని జే నాగోజిరావుగారిని మండలజాతీయసంఘ సంయుక్త కార్యదర్శులుగా నెన్నుకొనడ మయినది.

దత్తేమండలములోని మండలకాంగ్రెసు సంఘములవారి నందరిని ఒకచోటచేర్చి ముందునకు సాగవలసిన కార్యములను గురించి ఆలోచన చేయవలసిన యవసరమున్నది గావున అట్టి సమావేశమునకు తమ సమ్మతిని నా ద్వమైనంత త్వరలో ఆయా జిల్లాసంఘములవారు తెలియపరచుదురు. గాక యిది యింతమా లకముగా కోడమయినది. ఈ సమావేశపు ఉద్దేశ్యములను విశదపరచి వ్రాసిపంపుటకు కార్యదర్శులకు అధికార మివ్వడ మయినది.

చిత్తూరులో జరుగబోవు రాష్ట్రీయ సమావేశమునకు యాక్రింది ప్రతినిధుల నెన్నుకొనడ మయినది.

శ్రీ గాడిచెర్ల హరిశ్చంద్రయ్యరావు, జే. నాగోజిరావు గారు, పి వెంకటేశంగారు, కల్లె లక్ష్మీనారాయణరావుగారు, చింతకుంటకొండారెడ్డిగారు, పి. భాన మూర్తిగారు, టి. గురు మూర్తిగారు, కే. నరసరావుగారు, వై నారాయణరెడ్డిగారు, వై. శేషప్పగారు, చిన్నంపల్లె వెంకట రంగాచార్యగారు, బెల్లం రామదాసునాయుడుగారు, ఘట్టా వెంకటరమణప్పగారు, కోట్ల శ్రీనివాసాచార్యగారు, యం. భీమసేనరావు గారు, ఆలూరు దాశగౌగారు, కర్నూలు మహమ్మదల్లి సాహేబుగారు, గొను మోదికసాబుగారు, కల్లూర్లకు మస్తాసాబుగారు, అగ్రహారం వెంకటరత్నం కాన్తుగారు, కి. నారాయణ రెడ్డిగారు.

రాబోవు అనంతపుర మండల జాతీయ సంఘ సమావేశము కదిలెలో సెప్టెంబరు ౨౨ తేదీ జరుగవలసినది. కార్య నిర్వాహక వర్గముకూడ అదినమే నవ్వుల సమావేశమగును. అనంతపుర మండల సప్తమ సమావేశమును గురించిన విషయము ముందు సమావేశములో చర్చించబడును.

మనమండలములోని తెలకు స్వరాజ్యనిధికి చేరినసాయులను చిత్తూరులో జరుగబోవు ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సమావేశ సమయమున ఏలముచేయుటకు ఆహ్వాన సంఘమువారి యనుమతిని కోరవలసినది.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు గత సమావేశములో రాజమహేంద్రవరమున ఖద్దరు విషయమునందు శ్రీయుత బాబాగారి వద్ద నుండి రు ౧౦౦౦౦ రూపాయలు ఖచ్చివరకు హాతి నిమిషమున్న ౧౦౦౦౦ రూపాయలు ఖచ్చివెట్టి ఖాదగని చేరిన తీర్మానము అనాలించిరముగ కన్పించు చున్నది. దూదివోడు కాలము గడచి పోవుచున్నది. కాబట్టి యీ తీర్మానమునకు ఖద్దరుపనికి లోపము కలుగును కాబట్టి ఆంధ్రరాష్ట్ర కార్యనిర్వాహక వర్గమును కార్యదర్శులు అనకు సమావేశమున చేర్చి యీ తీర్మానమును రద్దుచేయించు దురుగాక యిది సలహా చేయడమయినది.

జ్ఞాపనివారణార్థమై మంజూరై నిలువయుండిన ద్రవ్యములో అనంతపురమండలమునకుగాను ప్రత్యేకించెదమని డిటీవలరాష్ట్రీయకాంగ్రెసు అధ్యక్షులవారు ప్రతిఫలలో వ్రాసిన పకారము చేరువచి నట్లు కనుపించలేదు గాన అవసర సమావేశమైనను ౭౨పి ౧౦౦౦ రూపాయలు మంజూరు చేయించ వలసినదిగా కార్యదర్శులకు కోరడమయినది.

పి. వెంకటేశం,
అధ్యక్షులు.

ఆంధ్రగీర్వాణవిద్యాలయము

కోవూరు

నిడదవోలు వర్తకుల విద్యాభిమానము.

శ్రీ గోదావరి తీర్థముననున్న కోవూరునందలి యాంధ్రగీర్వాణ విద్యాలయమునందు ప్రస్తుతము ద్వైదికుండివిద్యార్థులున్నారు. వీరిలో శాస్త్రాభ్యయనమునేయించుచున్న వారు వెట్టిరుగలరు. కొలదినుండి కావ్యపఠనము నేయించుచు వారు గలరు. స్నాన్తరుగలరు. వైష్ణవులగులరు. బ్రాహ్మణేతరులగులరు. వీరలందరకును విద్య యుచితముగ గరుపబడుచున్నది. భోజన నివాసాది సౌకర్యములుగూడ నుచితముగ చేయబడుచున్నవి శ్రీమాన్ గుడిమెళ్ల వేదాచారి యం. పి. గారు - ఇదిగూ-లో చెప్పరాజ ధానియందలి యిచ్చ సంస్కృత విద్యాలయముల పరిక్షాధికారి. తనుద్యోగమునకు రాజీనామానొసంగి యిప్పుడు విద్యాలయము ప్రధానాధ్యాపకులుగా నున్నారు. పంపుచు స్వార్థత్యాగుల మహానభావులు ఈవిద్యాలయ నిర్వహణమునకు పలువిధముల పనిచేయుచున్నారు. భోజనసతి గృహనిర్వహణమునకు వ్యయ భారము నానాటి కట్టుడగుచున్నది.

తత్వోపదేశార్థము ద్రవ్యమును సమకూర్చుటకు ఆ విద్యాాలయమునందలి తల్లాప్రపడ మార్గ శారాయణరావు - - - - - డి. 28-8-22 తేదీన

ధనమును సమకూర్చి విద్యాలయ సులభమున కిచ్చుటను గూర్చి కమితమ యభిప్రాయములను సభ్యులకు తెలియజేసిరి. శ్రీ మన్మథి అబ్దుల్ వహబ్ సాహెబు వారి ప్రతిపాదనమునైన వర్తకులు యావస్థుండిన్ని అభ్యక్షులకు శేషయ్యకై ప్తిగారు చెప్పినచోప్పున ఒప్పుకొనెదమనిరి.

అంతట, యిందులభి నామసంగి భాద్రపదమాసాదినుండి న వర్తకులందరున్న తాము కొనుగోలు అమ్మకపు సగుతులపయిన ధర్మఖచ్చికాతకు వసూలుచేయు మె. త్రిములో నుండి నాలుగవ వంతును ఆంధ్రగీర్వాణ విద్యాలయ సక్రమునకు ధర్మమొనరింప వలయునని యభ్యక్షులు చెప్పిరి. సదరు తీర్మానము అందరివల్లను అంగీకరింపబడినది. సదరు తీర్మానమునకు తమ సమ్మతిని తెలుపుచు నేటినుండియు నటు లొనరించుటకు నిశ్చయించుకొని యందరున్న సమృత్తి పక్రమువై సంరక్షములు చేసిరి.

నిడదవోలు వర్తకులు ఈ యందార కార్యమొనరించి తమ దేశాభిమానమును, ప్రాచీన విజ్ఞానము నందలి గౌరవమును నువ్వకవరచిరి. వీరిదివరలో నిడదవోలునందొక ధర్మసంస్కృత పాఠశాల నేర్పరచి దానిని పోషించుచున్నారు. దేశమునందలి యితిం వర్తకులు గూడ యీ మార్గము నలంబించి, విద్యాలయమును పోషించి కృతకృత్యులయ్యెదరు గాక!

నిడదవోలు } పొరుసు.
28-8-22 }

జాతీయపరిశ్రమాలయము అంగలూరు

ఆంధ్రరాష్ట్రమునందుగల వర్తకులకును అభిమానులకును తెలియజేయు విజ్ఞాపనను యేమనగా మాపరిశ్రమాలయమును స్థాపించినది మొదలు ఇంతవరకును తయారైన సగుతును మేమే అమ్ముచుంటిమి ఇప్పుటినుండి మా పరిశ్రమాలయమునందు తయారగు యావత్తు సగుతులు అనగా చీరలు, ధోళులు, చొక్కాగుడ్డలు, కుడుగుడ్డలు మొదలగునవి గుడివాడలో వున్నటువంటి ము.రా.శ్రీ. కాశీనాథుని పుస్తకయ్యగారికిమాత్రమే యియ్యనిశ్చయించు కొంటిమి. మా పరిశ్రమాలయములో తయారగు వస్త్రము శుద్ధఖద్దరని రాష్ట్రీయ సంఘమువారిచేతను తదితరులచేతను నిరాకరణ చేయబడినది. కనుక స్వచ్ఛమైన ఖద్దరును కోరువారు వై చెప్పినవారివద్ద కొనినచో యేమాత్రము మోసము వుండదని మాపరిశ్రమాలయము తరపున హామీ యిచ్చుచున్నాము. కస్త్రములవై మాపరిశ్రమాలయము ముద్రవుండును - బా. వెంకటేశ్వరరావు.

మలయా సిల్సా దేశములకు వలస పోవుట

సమర్థత సత్కారము ఆశీర్వాదమునండి నామవాచకములకు కృత్యములు ముద్రాపాదములను...

మలయా సిల్సా దేశములకు వలసపోవు విషయమై నిబంధనలను గురించి చట్టము రాబోవు సామాన్య కానూనెలను సమావేశమునందు తీర్మానము చేయబడును. కడచిన పరిసరములనుండి యీ సమస్య ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యము కలిగించినట్లున్నది. ఇది కేవలము రాజకీయ విషయము కాదు. సాంఘిక సమస్య యనియు అర్థిక సమస్యయనియు కూడ చెప్పవచ్చును. మలసపోయి తిరుగుబాటులకు ఆ కష్టమే చివరి. ఈ సమస్య యొక్క ప్రాధికారము తేలియగలదు. రాజకీయ అర్థిక సమస్యలకు సాంఘికముగ అలోచించిన ఇండోచైనా దృష్టి కల ఆంధ్రము కలుగుచున్నది. కావున భారతీయులందరు యీ విషయమై తగు శ్రద్ధ వహించుట అవసరము.

ఈ సమస్య చూపుచున్నది ముఖ్యము సంబంధించినదైనను, ఆరాష్ట్రమునా రివిషయమై తగు శ్రద్ధ వహించుట లేదు. ఈ విషయములందు నాకు కి సంవత్సరములనుండి అనుభవము గలదు. కావున దీక్షిణ దేశమునందున్న పోరులను యీ క్రింది విషయములను గమనింపవలయు నని కోరుచున్నాను.

- (1) మలయా సిల్సా దేశములకు కార్మికులకు కలసపోవలయునా? కలసపోవు విషయమై ఎట్టివరకు యండవలెను.
(2) అవివాహితులపొవు విషయమై ఎట్టినిర్బంధము లేనను నుండవలెనా? మలయా దేశమున సూతున నూర్గురు పురుషులకు 29 శ్రీలు మాత్రమే యున్నారు. ఇట్టి పరిస్థితులలో ఆ దేశమున భారతీయులు సత్వములు కాకపోకడవని నిబంధనల సేపురుతులు యొక్కముకాదా?
(3) క్రొత్తవిద్యార్థులను కట్టపు చిత్తు నిబంధనలలో ఒక తమనా నిర్ణయించబడినది. ఈ చిత్తునిబంధనల ననుసరించి నగలు 60 పురుషులు 40 మంది శ్రీలతో ఆ దేశమునకు పోవచ్చును. మలయా దేశమున శ్రీలసంఖ్య ఇప్పటికే తక్కువగా నున్నది. ఇప్పుడు మరల అవివాహితుల నంటికి పంపుట సాధ్యమేదా? కృత్రిమము కృత్రిమముదా? కలుంబములతోనే కలసపోవలయు నని నిర్ణయించుట శ్రేయముదా?
(4) కార్మికులనుచేర్చు కంగ శిక్షణయందలి లోపముల నెల్లు అంత మొందవలెను?
(5) ఈ దేశములకు కార్మికులను పంపుట నిషేధించిన చట్ట పురిరాష్ట్రమునందలి కార్మికుల నష్టములుగూడా? దిన పూరి కేసు తగ్గుదా?
మలయా సిల్సా దేశములందలి పరిస్థితులను పరిశీలించుటకై అంధికారవిచారణసంఘము నేర్పరచుట అవసరమా?
(8) ఈ విషయమై సంపూర్ణ ధికారము భారతీయులకే యుండుట ఉచితముకాదా?
(9) ఈ దేశములనుండి తిరుగుబాటు భారతీయులు స్వగ్రామములం దెల్లు అడరింపబడుచున్నారు. సాంఘిక బహిష్కారము పాలగుచున్నారా?
(10) ఈ విషయమై తగు ప్రచారము కలుపుట చెన్న పురిలో ఒక సంఘము స్థాపించుట అవసరముదా?
(11) మలయా సిల్సా దేశములందున్న భారతీయులు ఇతర భాతులవారితోనే అన్ని స్వాతంత్ర్యములను అనుభవించుచున్నారా? కాననభలయందు, మునిసిపాలిటీలయందు సభ్యులుగ నుండవచ్చునా?
(12) ఈ విషయములపై ఆ దేశములందలి భారతీయుల ఆభిప్రాయ మేమి?
(13) భారత కార్మికుల విడ్డూల చదువుకోవటకు సౌకర్యము లున్నదా?
(14) కార్మికుల తంతరితముమోడుచున్నార, భూములు కొనుటకు వీలగునా?
(15) గృహకసతులు తృప్తికరముగ నున్నారా?
(16) భారతీయుల అర్థికావస్థనుగూడ భంగము కలుగజేయు చట్టములట అమలునందునా?
(17) అధికముగ కార్మికులను చేర్చుట జీతములను తగ్గించుట కొరకా, లేక నిజముగ ఇంజనీరు కార్మికులు కావలయునా? చెన్న పురివారు ఈ విషయమై శ్రద్ధవహించి తగు ఏర్పాటు లొనర్చుట అవసరము. ఈ విషయమై పరిశీలన మొనర్చుటకు నేను చెన్న పురికి రానున్నాను.

ఆయుర్వేద పంచరత్నములలో నొకరత్నము

ఇది చరిత్రములకు, చరిత్రేన జ్వరములకు, విధువని జ్వరములకు, విడిచివచ్చు జ్వరములకు, కఠిన జ్వరములకు, సామాన్య జ్వరములకు, మలేయా జ్వరములకు, క్రిమికాది జ్వరములకు, విషమజ్వరములకు, నన్ని పాతజ్వరములకు, గోమ జ్వరములకు ఇంతయే! సర్వవిధజ్వరములకు బరిమాన్యు ఉత్తమోత్తమ యావధరాజము, కర్మయనా పరిచేయని సమయమున "మిమికటా" మంచి పరిచేయని ఆంగ్లవైద్యులు మెచ్చి యున్నారు. వైద్యుని సాహాయములేకనే శ్రీలు, పురుషులు నాడవచ్చును. బాలుకు ఇవ్వవచ్చును. సదా ఆంగ్లవైద్యులు లనే వాడునారు దీనిని వాడి "ఎట్టి అపాయములేని జ్వరరావధరాజము" ప్రశంసించియున్నారు. చిరుట అజీర్ణము, ఇంక కేకవ్యాధుల హరించును. కేటలాగు ఉచితము. అరవము, మళయాళము, కన్నడభాష మాను తెలియదు. తెలుగు, ఇంగ్లీషుగ వుత్తరములు వ్రాయవలెను.

ఆయుర్వేద రత్న, పండిత బి. శ్యామసుందరరావు బ్రదర్సు, ఆయుర్వేద వైద్యులయము, బరంపురం, నంబంజిల్లా.

అపూర్వ రాజకీయ గ్రంథములు

- 1. పుష్పాంజలి (భావగీతములు) 1 8 0
2. తిలకుమహాశయని సంపూర్ణ ఉపన్యాసములు } 2 4 0
3. గాంధీమహాత్ముని సంపూర్ణ జీవితము 1 8 0
4. ఆంధ్రమాత (రాజకీయనాటకము) 1 0 0
5. స్వరాజ్యపతాకము " 1 0 0
6. సంస్కారశి " 1 0 0
7. స్వరాజ్యధ్వజము " 0 12 0
8. స్వరాజ్యరథము " 0 8 0
9. గాంధీ మహాశయము " 0 8 0
10. ఆల్మ ప్రభుత్వలనిర్బంధము " 0 10 0
11. అసియాఖండవిజ్ఞానసాగ్రము 0 8 0
12. నిరాకరణోద్యమతత్వము(ఆంధ్రమాను) 0 6 0
ఆంధ్రదేశమున ప్రజాసంఘము రాజకీయగ్రంథము లన్నియు మావద్ద దొరుకును.
(3402) ఉపేంద్రప్రసాదచారయము, 17, నారాయణ మొదలిపిడి, మదరాసు.

చాటుపద్యమణిమంజరి

ద్వితీయ భాగము ఆ తొండనుండి యాఖండపరిశ్రమ చేసి యాంధ్రదేశక మన్ని భాగముల నుండియు రత్నములకంటి నాటాధారలను సంపాదించి జేయూ ప్రభాకర కాశ్మీ గారు దీనిని వెలయించినారు. ప్రథమభాగమున తేని యపూర్వవిషయములు గలిగి యుండి యద్భుతముగా నున్నది. వెల 1-6-0. నేడు కేవల ప్రతి 1-10-0 మూ న్నాళ్ల ముచ్చట వ్యాధ్యులకు విన్న పద్యప్రబంధము, ప్రభాకరకాశ్మీ గారు రచించినది పద్యము లన్నియు శివలనంజీవి. కవి యానాటి యాంధ్రదేశకవులు. దీనితో నిండినది. వెల 0-6-0. ఆగష్టు వెల ముగియాలాగా, కంటికిని అన్ని పంపువారికి మూ న్నాళ్ల ముచ్చటను రు. 0-4-0 లకే పంపుదును. ఆగష్టు:—మనకిముగిరి మేనేజరు, (142) తిరునల్లి శ్రీశ్రీ, మద్రాసు.

వనాపధిసరస్వరిల్లా

రత్నసారసరస్వరియొక్క పరిశ్రమ పోగొట్టుకు అందు కేరమిక్ గాంధీనది భర 1-10-0 ఇండియా సినిమా నందు ఎచ్చుకొనన తనాఖాఖర్ తననగా మంబుదును. (2978) విలాసము పి. డి. సావంత్ నెం 144 పనసవాడి, బొంబాయి

జాతకరత్నము PART 1 జన్మనక్షత్రము పుట్టినదేదీ వేళ మున్నగునవి తేడయి సంకల్పర ఫలితములను క్యాక్టరు రీడింగుతో సహా యెన్ని సంకల్పములకైనను జ్యోతిషుని సహాయము ఆక్కర తేడయే తమంటిట తాము వ్రాసికొనవలరు. భవము, సంతానము, ఆర్యుల రాశిగ్రహములు మున్నగు దానికేభావములతో మీ మీ వాతకములను మీరే వ్రాసికొనవలరు. ఇది యింటిజ్యోతిషుడు. దీని వెల రు 2-0-0, నెలపాటులగా కొనువారికి 1-0-0 మాత్రమే వలయుచో వాతకములు సరస మైనభరతు పంపబడును. (164) గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము, ఖింకోట, విశాఖపట్నంజిల్లా.

బహుమానము

వైద్య నిద్య ఆయురారోగ్యశ్రేయములకు మార్గదర్శి అన్ని భాషలలో దొరుకును. రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ, (8198) 27, చినబాదకొడు, మదరాసు.

"కాంతామదహరణి"

అనుయాయుని వైదికాశ్రుప్రకారము తియగయ్య, ఇంగ్లీషుపుక్కిరి దివ్యమైన తేజాము. దీనిని నేవించుటలే, నిస్సత్తున, తేజనకీలేదనుటకు, స్వప్నమందు స్థలము, రతిలా శిశువులనము, కాన్వేషణలు లాగుట, పోగొట్టి నిత్యయాచి నుఖము నిచ్చును. నీ గృహమందు యేల సిగ్గు పడెదవు! దీనిని నేవించి స్వర్గముఖములను పొందుము. పద్యములేదు. తోడుచేసి చూచిన మీరే తెలియును. వెల 1 రూపా 4-0-0 ఆంధ్రప్రతికా చదువరులకు రూ. 2-0-0 మాత్రమే. తామరమందు:— నెడతామర, గజచర్మము, తామరలకు 6 అణాలు తపాలాచీట్లు పంపిన ఉచితము. ఆమోఘము 2 ది. లెక్కి అందు కంపెనీ, గోపాలపురం, 8888] కాత్తిక పోస్టు (సోదామజిల్లా)

"కత్తికట్టలు"

కత్తికత్తి కత్తి గజము పొడుగు గలవి. సాగరము 1-5 రూ. 4-0-0. దెబను కొనవారికి ఒకటి ఉచితము. పోస్టల్మార్కులతో కలయువారు ఆర్డరుతో ఒకరూపాయి అడ్వాన్సు పంపవలెను. బి. మొకటేశ్వర్లు అండ్ కో కల్లు అండ్ లాక్ షూర్లు etc. కెడ్రాపురం. (సోదామజిల్లా) తెలిగ్రాఫిక్ అగ్రెమెంట్: "బండ్రీ మ" కెడ్రాపురం

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(2113-688) ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీగారడి, మోగ ద్వీప సైన్యాధిపతి, ఇంగ్లీషు ఇండ్రజాలము, మొత్తకాశ్రుమ, భూతవైద్యము, యంత్రములు, ఆమెరికానాటి చీట్లకేక తమా నాలు విచిత్రనోదవిద్యలు గలవు. ఇంగ్లీషు మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, కేరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిలుపుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ పాత్రము తెలుగుభాషలో అతి సులభమైన తెలిని వ్రాయబడి యున్నది. ఈ గ్రంథమును చదివిన ఆత్మదృఢతముగా మేల్కొనెదగుని గాల్గంటి యిచ్చుచున్నాము. దీనివెల రూ 4-0-0. త్వరచూచు పి. ఆర్. జనార్దనసామయ్య, ఒంగోలు, నుంటూరుజిల్లా

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

సులభమై అనుభవనిద్యుగు 600 చికిత్సలను తెలుపు సద్గ్రంథము ప్రతియంట నుండదగినది అందరుచేయదగిన ముందు 18 1-4-0 (2) వి. పి. 0-6-0 ఆయుర్వేదము:— వ్యాధులను రావంతా కాపాడు కొను మార్గములను చూపించును. తప్పక చదువ దగినది 1 కి 0-6-0 వి. పి 0-4-0 ఆయుర్వేదచంద్రిక:—ఆరోగ్య, వైద్య, కార్య, నిర్ధాన నమ్రగుణ, చికిత్స, మొదలగునవి వ్రాయబడు వైద్యవృత్తిక. మారిది యుచితము చందా రు 2-8-0 వైదిని ఏకకాలమందు కొరవవారికి 2-12-0 లకు పంపెదము. ఆయుర్వేదగ్రంథముగల్గి, పెరిచేపి. (నెల్లూరు జిల్లా)

